

Pedagogická
fakulta
Faculty
of Education

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Pedagogická fakulta

Katedra slovanských jazyků a literatur

Oddělení českého jazyka a literatury

Bakalářská práce

Rodná jména dětí v Českých Budějovicích od roku 1995 do roku 2015

Vypracovala: Nikola Hercegová

Vedoucí práce: Mgr. Michaela Křivancová, Ph.D.

České Budějovice 2016

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Mgr. Michaele Křivancové, Ph.D., za odborné vedení práce, cenné rady a vstřícnost při konzultacích. Dále děkuji všem respondentům za pomoc při získání potřebných informací a podkladů. V neposlední řadě děkuji i své rodině za podporu a trpělivost.

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě Pedagogickou fakultou elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích,

.....

Nikola Hercegová

Anotace

Tato bakalářská práce se zabývá rodnými jmény dětí narozených v rozpětí od roku 1995 do roku 2015 v Českých Budějovicích. Teoretická část přináší informace o postavení a funkci rodných jmen v českém jazykovém systému jak z hlediska historického, tak i současného. Praktická část je zaměřena na vlastní výzkum, kde byla pomocí dotazníkového šetření zjištěna motivace pro výběr jmen dětí.

This bachelor work is about birth names of children who were born since 1995 up to 2015 in České Budějovice. In the theoretic part you can find information about the position and the post of birth names in the czech language systém from the point of view of the history as well as the present. The practical parts includes the research. Using the questionnaire survey was found out the motivation for choice of children names.

Obsah

1	Úvod	6
2	Teoretická část.....	7
2.1	Jméno a jeho historie.....	7
2.1.1	Charakteristika jména	7
2.1.2	Historie jména.....	7
2.2	Původ jmen.....	9
2.3	Rodné jméno v českém jazykovém systému.....	12
2.4	Rodná jména v ČR - zákon o matrikách	13
2.5	Kalendář	13
2.5.1	Základní informace	13
2.5.2	Možnosti a důvody pro vklad jména do kalendáře	14
2.6	Motivace volby jména.....	15
2.6.1	Rodinné tradice.....	15
2.6.2	Sociální postavení a vzdělání rodičů	16
2.6.3	Dobová společenská obliba	17
2.6.4	Náboženské vlivy	17
2.6.5	Jazykové a národnostní vlivy.....	17
2.6.6	Individuální podnět.....	18
3	Praktická část.....	19
2.2	Hypotézy	19
2.3	Sběr informací.....	19
2.4	Statistické informace	20
2.5	Dotazníkový průzkum.....	21
4	Shrnutí	42
5	Závěr.....	45

1 Úvod

Pokud pročítáme odbornou literaturu, najdeme tam zmínky o tom, že v historii nebylo obvyklé mít jméno ihned po narození, nýbrž ho lidé získávali mnohdy až v dospělém věku. Stejně tak jeho podoba nebyla stejná, jak ji známe dnes. Tu získal až šířením křesťanství a potřebou lidí pokřtít své dítě. V současnosti je ovšem křestní jméno nedílnou součástí každého člověka. Jeho vznik obvykle předchází samotnému narození dítěte a bývá doprovázen vášnivými debatami.

Proč se jmenují právě takto? Myslím, že tuto otázku si každý z nás alespoň jednou za život položil. Nejčastěji si ji kladou děti školního věku a dospívající mladí lidé, kteří mívají o svém jméně jiné představy. Zatímco malá děvčátka by se ráda nazývala podle princezen z pohádek jako Adélka, Elenka, Eliška aj., chlapani hledají svůj ideál jména u mužských vzorů, často tatínků, dědečků, pohádkových hrdinů apod. V době adolescence se výběr z pohádkových postav a rodinných vzorů mění na herecké a hudební idoly.

Ať tak či onak, za výběrem jména stojí rodiče. Je to opravdu nelehký úkol, protože nejde jen o to, jak se bude jmenovat jejich malé miminko, ale dávají tím člověku oslovení na celý život. Musejí zvážit mnoho skutečností, jakými jsou např. výslovnost jména, zda chtějí české či převzaté, běžné nebo originální. Měli by se pozastavit nad možností zdrobňování a jiného domácího komolení. Někteří zacházejí i dál a prostřednictvím významu a numerologie jména chtějí určit osud dítěte. Jiným zase nezáleží na ničem z toho a vyberou prostě své oblíbené jméno. Jsou zde také rodiče, kteří dbají na rodinnou tradici a jména si předávají z generace na generaci. Výběr jmen můžou určovat i současné trendy.

A právě problematika výběru křestního jména v závislosti na různých aspektech je tématem méjí bakalářské práce. Budu se v ní zabývat analýzou motivace výběru jmen v Českých Budějovicích v letech 1995-2015. Ze získaných informací následně vyhodnotím, které faktory jsou pro rozhodování rodičů prioritní.

2 Teoretická část

2.1 *Jméno a jeho historie*

2.1.1 Charakteristika jména

Rodné jméno, dříve nazývané jménem křestním podle církevního křtu, dostane každý občan České republiky krátce po svém narození a je zapsáno do matriky a na rodný list dítěte spolu s jeho příjmením. Příjmení si nelze volit, zpravidla se dědí po otci, někdy i po matce dítěte. Dle zákona č. 301/2000 Sb. V paragrafu 61, odstavec 1 říká: „Fyzická osoba, které byl matričním úřadem vydán matriční doklad, má povinnost užívat v úředním styku jméno, popřípadě jména, která jsou uvedena na tomto matričním dokladu.“ Matričním dokladem je zde myšlen rodný list dítěte.

2.1.2 Historie jména

V nejstarší době pohanské bylo člověku přiděleno pouze jedno jméno ve snaze odlišit se od ostatních. Tvůrci jména se už předem snažili člověku vštěpit určité tělesné nebo duševní vlastnosti a zároveň jej chránit před zlými silami. „Jméno nesloužilo jen k rozlišování osob, ale pocíťovalo se jako důležitá součást osobnosti ztělesňující vlastnosti svého nositele. Dostal-li vnuk jméno po svém dědovi, jeho vlastnosti v něm měly ožít.“ (KNAPPOVÁ, 2010, s. 18)

Nositeli jmen byli původně pouze dospělí lidé, zatímco děti často zůstávaly beze jména. Zda se jednalo o urozeného vládce, šlechtice či poddaný lid, šlo jednoduše rozeznat podle uděleného jména, protože zde podstatnou roli hrály stavovské rozdíly. Složená jména jako např. Boleslav, Ludmila, Přemysl a Drahomíra byla vyhrazena pro urozené, kdežto jednoduchá jména, jako např. Dobroš, Chval nebo Odolen připadaly poddaným. Toto období, tedy vláda Přemyslovců, s sebou přineslo ale i řadu nových cizích jmen, hlavně jména německá (Adalbert, Jindřich, Konrád, Adolf, Děpolt, Zdík).

Ve 13. století se u nás začala objevovat jména křesťanská, jde o tzv. „první vlnu jmen křesťanských“. (KNAPPOVÁ, 2010, s. 18) Jednalo se o jména typu Bohuslav, Křišťan, Křižan, která doslovně vyjadřovala přijetí křesťanství. Avšak vedle těchto jmen zdomácnují i křesťanská jména cizího původu: „hebrejská (Daniel, Jan, Jakub), řecká (Ondřej, Mikuláš, Jiří, Petr, Řehoř) i latinská (Pavel, Silvestr, Florián)“ (KNAPPOVÁ,

2010, s. 19), která se zpočátku vyskytují jen u duchovních představených kláštera. Toto století však s sebou přináší další rozlišení obyvatel z hlediska různého označení, např. „...podle původu (Skalský, Horský), zaměstnání (Mlynář, Kovář), podle jména otcova (Jiroušek, Davídek) nebo matčina (Mařák), podle vlastností tělesných (Hlava, Kolenatý, Malý), nebo duševních (Zkoumal, Mudra), přírody (Jelínek, Sýkora, Jedlička, Fiala)...“ (KNAPPOVÁ, 2010, s. 20) Celý tento proces, kdy se tzv. nedědičná příjmení začala postupně měnit v dědičná příjmení, byl dokončen až v 18. století za vlády Josefa II.

Ve 14. století, tedy v době gotické, se do pozadí dostávají jména slovanská a přichází druhá vlna jmen křesťanských. V této době se dětem směla dávat pouze jména z římské martyrologie, tedy jména svatých, blahoslavených apod.

Právě volba jména podle určitého světce hrála v životě lidí velkou roli, poněvadž si tím snažili zajistit ochranu před okolním světem. „Světcí se stávali ochránci národů, např. sv. Václav - patron českého národa, patrony jednotlivých stavů a povolání...“ (KNAPPOVÁ, 2010, s. 19), např. Mikuláš - kupců, Kryšpín - ševců, Anna - matek, Barbora - horníků, Jiří - rytířů, Hubert - lovců. Již v této době začaly vznikat kalendáře a datování podle svátků, např. sv. Václav - 28. září.

V období humanismu a renesance se začíná užívat dvou křestních jmen, např. Jan Václav z Lobkovic. „Důvody toho jevu byly náboženské (nositel měl více patronů), společenské (bylo možno uctít více příbuzných a kmotrů) i praktické (při značné koncentraci jmen bylo třeba rozlišovat druhým jménem).“ (KOPEČNÝ, 1974, s. 23) Dále k nám také začala pronikat řada nových jmen latinských a řeckých (Veronika, Helena, August, Julius). Z hlediska oblíbenosti jmen sem řadíme jména Václav, Ondřej, Tomáš, Jakub, Matěj, Pavel a Adam.

Třetí vlna křesťanských jmen k nám přichází v 18. století, době barokní, kterou zavádí kult Panny Marie a sv. Josefa a s tím spojené užívání těchto dvou jmen. V této době se zde objevují jména barokních světců, např. Terezie, Karel, František nebo Antonín. Ženská jména Karolína, Viktorie, Eleonora a Barbora jsou novým trendem tehdejší doby spolu s přechýlenými jmény barokních světců, např. Josefína, Františka, Karla, Antonie, jež postupně pronikají i mezi venkovany.

Doba národního obrození, ve snaze posílit a pozvednout český jazyk, vyvolává zájem o oživení slovanských jmen nazývaných jmény národními. Tato jména byla nejčastěji zakončena na -slav: Miroslav, Ladislav, -mír: Vladimír, Jaromír, -mil: Bohumil, Vlastimil. Zatímco na venkově stále panovala tradiční jména, do měst přicházela nová módní vlna jmen, jako např. Eleonora, Filoména nebo Eufrozína.

K výrazným změnám týkajících se výběru či volby jména dochází až po roce 1945, který pro nás představoval také změny historické a společenské. Již zde nehrají roli stavovské rozdíly ani vliv církve, výběr jmen se řídí podle příslušných matričních předpisů. Nová doba s sebou přináší také výrazné oživení jmen. Lidé se řídí vkusem a módou, avšak stále přetrvává volba jména podle rodinné tradice.

Po roce 1989, kdy lidé mohli svévolně cestovat po světě a poznávat tak jinou, cizí kulturu a setkávat se s novými lidmi, byla volba jména silně ovlivněna. „...repertoár jmen se postupně internacionalizuje a rozrůstá, a to jak v systému jmen mužských, tak i v ženských.“ (KNAPPOVÁ, 2010, s. 23) Dochází tak k ožívování jmen židovských, např. Eliáš, Joshua, ale i keltských např. Erin, Kevin, Brian. Volbu jména do jisté míry ovlivňují jména hlavních hrdinů či hrdinek z televizních seriálů jako např. Esmeralda, Kasandra, Cedrik nebo z oblasti kultury např. Samanta.

2.2 Původ jmen

V následujících kapitolách, tedy 2.2 Původ jmen až 2.5 Kalendář, se opírám zejména o knihu „Jak se bude vaše dítě jmenovat?“ od Miloslavy Knappové. Jedná se o primární zdroj, z něž vychází další publikace odkazující přímo na ni.

„Původ jmen osobních je třeba hledat ve jménech obecných, tj. označení osob, zvířat, věcí, vlastností, činností a stavů“ (KNAPPOVÁ, 2010, s. 12) Jak už bylo zmíněno, člověk dostal jméno z prosté potřeby odlišit se od ostatních a význam tohoto jména měl předem vystihnout charakteristické rysy a vlastnosti člověka.

Z hlediska původu lze jména rozdělit na dvě velké skupiny, kde první velkou skupinu tvoří jména slovanská a druhou jména neslovanská.

Jména slovanského původu

Jedná se o jména pocházející z období slovanského dávnověku, kdy panovala jednojmennost. Tato jména byla zpravidla složená ze dvou významových celků a měla představovat nejrůznější přání, výzvy či touhu po kladných vlastnostech. V českém jazyce jsou to především jména obsahující některý ze následujících základů, které jsou uvedeny v tabulce 1.

Tabulka 1: Základy pro česká jména

Základ	Příklad
-bor	Dalibor, Ratibor
-mil	Bohumil(a)
-mír	Mirolav(a), Vladimír
-mysl	Přemysl
-slav	Jaroslav(a), Slavomír
-rad	Ctírad
-vít	Hostivín
-voj	Vojtěch, Bořivoj

Zdroj: vlastní zpracování

Vzhledem k délce jmen a jejich užívání při každodenním styku, se jména zkracovala do domácké podoby, která se užívá dodnes, např. Radimír - Radim, Sdeslav - Sdenek, dnes Zdeněk, Radoslav - Radek, Lubomír - Lubor nebo Miloslav - Miloš.

V praslovanském období se ale také užívala jména jednoduchá (nikoli složená ze dvou základů) a nejčastěji jimi byl pojmenováván obecný lid. Jméno mělo opět vystihovat charakteristické vlastnosti člověka. Jedná se o jména jako Dušan, Milan, Radan, Květa, Mlada (Milada), Světla, Zlata, Ljuba. Postupem času, především po roce 1945, se u nás začala objevovat též jména z ruštiny a polštiny, např. Oleg, Igor, Vladan, Galina, Soňa, Naděžda, Nina nebo Vanda.

Jména neslovanského původu

„Tato jména k nám začala pronikat s rozvojem mezinárodních styků našich předků s cizinou, především s příchodem křesťanství, dále v důsledku válek, obchodních styků, mocenské politiky našich panovníků a v neposlední řadě

prostřednictvím cizích kulturních vlivů.“ (KNAPPOVÁ, 1989, s. 25) Jména si lidé přizpůsobili jak hláskově tak i tvarově mateřskému jazyku.

Hebrejská jména

Jedná se o jména jednoduchá, složená a větná. Označují nejen lidské vlastnosti, ale jsou často motivována přírodou a přírodními jevy, nebo jsou často nositeli náboženských významů jako např. Matěj (boží dar), Jan (bůh je milostiv), Eva (živá, životodárná) nebo Anna (milostná líbezná).

Řecká jména

Z hlediska stavby lze řecká jména rozdělit na složená a jednoduchá. Složenými jmény byli pojmenováváni hlavně svobodní Řekové, zatímco jednoduchá jména patřila otrokům. Význam nám blíže přibližoval postavení člověka ve společnosti, jeho zaměstnání nebo také duševní a tělesné vlastnosti. U nás se začala objevovat spolu s příchodem křesťanství. Např. Alexander (obránce lidu), Filip (milovník koní), Irena (mírumilovná), Barbora (barbarka).

Latinská jména

Tato jména k nám také pronikají spolu s křesťanstvím jako jména církevní, která opět označují původ nebo tělesné či duševní vlastnosti. Řadíme sem jména jako např. Marek (bojovník), Pavel (skromný, malý), Felix (šťastný), Klára (jasná, slavná) nebo Flóra (květ).

Germánská jména

Germánská jména, tedy především jména německá, se u nás začala objevovat již v nejstarších dobách, za vlády Přemyslovců, kdy docházelo k uzavírání sňatků především s německou stranou. Jedná se o jména složená, jež jsou opět tvořena ze dvou základů a označují vládu, boj, sílu či silná zvířata, některá i náboženské pojmy. Za nejstarší doložená jména považujeme:

Jindřich (pán domu)

Oldřich (vládce dědičným statkem)

Bedřich (mírumilovný vladař)

Z pozdějšího období to jsou jména např. Rudolf (šlechtný vlk), Otakar (střežící majetek) nebo Robert (slávou ozářený).

Nezvyklá česká jména

V padesátých letech dorazila ze Sovětského svazu revolučně budovatelská jména. Pro děvčata to byla jména jako Pětiletka nebo Revoluce, pro chlapce pak jméno Lenin nebo Úderník.

Jak již bylo v úvodu zmíněno, volba jmen podle literárních a filmových hrdinů existuje v celé České republice, např. Winnetou – o povolení tohoto jména museli rodiče požádat tehdejšího prezidenta Antonína Novotného.

Mezi další nezvyklá česká jména řadíme Biserka, Rahula, Naděje, Mercedes nebo Vsevolod.

2.3 Rodné jméno v českém jazykovém systému

„Rodné jméno spolu s příjmením tvoří dva základní funkční členy antroponymické soustavy.“ (KNAPPOVÁ, 1989, s. 6) Antroponymum neboli vlastní jméno osobní vždy v českém jazykovém systému vystupuje jako konkrétní substantivum, neboť nám označuje nebo identifikuje určitou osobu, avšak nijak ji necharakterizuje.

V rovině gramatické se u něj uplatňuje především kategorie životnosti, tj. gramatická kategorie pro rod mužský nebo ženský, a zpravidla se jedná o přirozený rod pojmenovaných jedinců. Tyto dva rody je možné od sebe rozlišit pomocí odlišných koncovek. Zatímco pro ženská jména jsou typická zakončení na –a (Ivona, Michaela, Anna, Hana) nebo na –e (Libuše, Marie, Alice), mužská jména bývají zakončena na souhlásku (Petr, Martin, Ivan, Josef) a jen velice zřídka na samohlásku (Jiří, Oto, Kvido, Bruno). Za povšimnutí stojí však také rodná jména, která se užívají jak pro rod mužský tak i ženský, tj. jména obourodá – Nikola, Jindra, René nebo Saša. Se jmény tohoto typu se také setkáváme většinou v domácím nebo přátelském prostředí, kdy na osoby nesoucí jména Karel nebo Karla či Karolína voláme jednotně Kájo. Tato jména bývají zakončena na –a (Kája, Jára, Peťa), –ča (Pepča), –da (Milda) nebo –i/y (Tony).

Z hlediska postavení rodného jména ve větě, kde rodné jméno vystupuje jako „syntaktické substantivum, nejčastěji ve funkci podmětu nebo předmětu, může však být

kterýmkoliv jiným substantivním větným členem, tj. přívlastkem, příslovečným určením a doplňkem“ (KNAPPOVÁ, 1989, s. 17) stojí nejprve rodné jméno a za ním příjmení, tedy Petr Novák. V odůvodněných případech jako např. při vyvolávání osob se stejným příjmením nebo v úředních kartotékách volíme obrácené pořadí.

Dle českého pravopisného systému se všechna rodná jména píší s velkým počátečním písmenem.

2.4 Rodná jména v ČR - zákon o matrikách

Rodné jméno, jež dostane každý občan krátce po svém narození, je jméno nedědičné. K tomuto jménu je však vždy připojeno jméno zděděné, tedy příjmení.

V současné době jsou u nás volba a zápis rodného jména regulovány zákonem č. 301/2000 Sb. V paragrafu 62 odst. 1 stojí: „Do matriční knihy lze zapsat jakékoliv existující jméno, a to v správné pravopisné podobě. Nelze zapsat jména zkomolená, zdobnělá a domácká. Fyzické osobě mužského pohlaví nelze zapsat jméno ženské a naopak. Matriční úřad dále nezapíše jméno, pokud je mu známo, že toto jméno užívá žijící sourozenec, mají-li sourozenci společné rodiče. Vzniknou-li pochybnosti o existenci jména nebo jeho správné podobě, je občan povinen předložit doklad vydaný znalcem.“

Náš současný matriční zákon nijak nevymezuje pojem „jméno“, ovšem z hlediska jazykového to znamená, „že se zapisují základní, spisovné podoby pravopisně doložených, existujících jmen.“ (KNAPPOVÁ, 2010, s. 42) Jméno musí být svou podstatou jménem. Do matrik tedy nemohou být zapsána jména neosobní a zeměpisná, názvy věcí, přezdívky a ani žádná vymyšlená jména.

2.5 Kalendář

2.5.1 Základní informace

Kalendář není jen přehledem dní, měsíců a ročních období v roce, ale jsou v něm zaznamenávána i lidská jména. Zpravidla rozlišujeme dva druhy kalendářů. Jedním z nich je církevní kalendář, jehož vedení má na starosti příslušná církev, ať už katolická nebo pravoslavná. Je původní verzí, z níž později vznikl kalendář civilní. Důvodem pro

vznik civilního kalendáře můžeme dle mého názoru považovat také ochabnutí církevní moci a obecně rozšířením ateismu.

Přestože se ve světě lidé řídí převážně podle civilních kalendářů, podoba, kterou má u nás, není obvyklá. Kromě dnů a měsíců v roce nám náš kalendář také nabízí jména, podle nichž slavíme tzv. svátek neboli jmeniny. Země, jež nemají takto postaven kalendář, jsou například Velká Británie, USA nebo náš sousední stát Německo a mnohé další. (KNAPPOVÁ, 2010, s. 100)

Skladba jmen v kalendáři není stále stejná, ba naopak, vyvíjí se v závislosti na požadavcích společnosti. Není to ovšem lehký proces. Každá jeho úprava prochází dlouhým schvalovacím řízením v délce kolem 1,5 roku, které má v České republice na starosti tzv. kalendářní komise. Ta je složena z představitelů distribuční společnosti, zástupci ministerstva vnitra a ministerstva kultury ČR, ovšem nesmíme opomenout ani jazykovědce v podobě onomastiků a dalších odborníků.

2.5.2 Možnosti a důvody pro vklad jména do kalendáře

Jak jistě všichni víme, rok má 365 dní nepočítáme-li přestupný, kdy nám jeden den přibývá. Z toho vyplývá, že i jména v něm mají omezený počet míst, který ještě snižují významné dny např. některé státní svátky, kde nejsou uváděna žádná jména. Právě proto je jedinou možností, jak změnit kalendář, záměna jmen. Komise schvaluje, která jména se z kalendáře vyjmou a naopak, která je nahradí. Snahou komise je, aby v civilním kalendáři byla uváděna především jména běžná, vžitá a užívaná, a to při zachování určité tradice (19. března – Josef, 25. listopadu – Kateřina). (KNAPPOVÁ, 2010, s. 98)

V tomto případě platí, čím běžnější jméno máte, nemusíte se obávat toho, že dojde k jeho vyškrtnutí z kalendáře. Naopak ti, jimž rodiče zvolili neobvyklé jméno, protože chtěli být originální, se mohou strachovat, že se jednoho dne dočkají vyškrtnutí kvůli nízkému počtu jmenovců. Tím jsem naznačila důvod, který je pro komisi zásadní. Ze statistických údajů zjistí nárůst některých řekněme trendových jmen, a poté rozhoduje, za jaké nepoužívané ho vymění. Taktéž bere na zřetel individuální žádosti, ovšem opět je porovnává s četností uváděných ve statistikách.

Samozřejmě může docházet i k odmítnutí žádosti. Jde především o individuální případy, kdy žadatel chce do kalendáře zařadit jméno, jež se objevuje pouze velice sporadicky anebo takové, které není základním tvarem jména, hovoříme zde především

o zdobnělinách, jako Januška, Maruška, Tomeš apod. Stejně tak nevyhovují žádostem o zařazení cizích jmen. Takoví lidé pak musejí slavit jmeniny dle kalendáře jiné země nebo si zvolit den jmenin sami. (KNAPPOVÁ, 2010, s. 101)

2.6 Motivace volby jména

„Každé jméno má jistý vnitřní náboj a svou energii nositeli umožňuje či přesněji usnadňuje, aby některé své vlastnosti, a to takové, které jsou vůči energii jména vnímatelné, více zdůraznil a projevil.“(ALTMAN, 2005, s. 31) Vybrat jméno pro svého potomka a zohlednit, zda se mu bude toto oslovení v budoucnu líbit nebo zda se nestane terčem posměchu u škodolibých spolužáků apod., není vůbec jednoduchý úkol, neboť právě námi zvolené jméno jej bude doprovázet celý život. K výběru jmen lze přistupovat z různých hledisek:

- Rodinné tradice
- Sociální postavení a vzdělání rodičů
- Dobová společenská obliba
- Náboženské vlivy
- Jazykové a národnostní vlivy
- Individuální podnět

2.6.1. Rodinné tradice

Dostat jméno po otci či matce dítěte není nic neobvyklého. Tento způsob pojmenovávání platí dnes i u afrických národů, u kterých je kladen důraz určité příslušnosti a příbuznosti. „Otec dávající synovi své jméno (nebo souhlasící s tím, aby ho dostalo) zřetelně proklamoval před okolím, že se k dítěti jako otec hlásí. Dodnes se můžeme setkat ve starších románech, povídkách apod. s tím, že v určité situaci otec řekne synovi „*dal jsem ti své jméno*“.“(ALTMAN, 2005, s. 7)

Mnozí dokonce pojmenují svého potomka po zesnulých prarodičích a tímto počinem se snaží projevit úctu k blízkému člověku. V některých případech bývá dokonce tradice dát jméno „křížem“, pokud to je možné. Např. jmenuje-li se otec Petr, dcera dostane jméno Petra a jmenuje-li se matka Ivana, syn dostane jméno Ivan.

Zdrojem inspirace nebývá pouze přímý rodič, ale setkáváme se zde se jmény prarodičů, kmotrů a dalšími členy příbuzenstva, kteří jsou nějakým způsobem pro rodiče dítěte výjimeční. Důvodem může být pouze obliba daného člověka anebo fakt,

že jsou ve svém životě úspěšní. Je možné, že pokud dostane potomek takové jméno, bude jeho život stejně tak úžasný jako je život jeho jmenovce.

Není ovšem nutné, aby se ratolest jmenovala po konkrétní osobě. Existují i jiné rodinné tradice, kdy se po několika generacích opakuje stále stejná skupina jmen, z níž se neustále vybírá. Nebo naopak volí vždy rodiče taková jména, která v rodině ještě nebyla a jsou tedy originálem. I takovéto rozhodování můžeme považovat za určitou rodinnou tradici.

Jak již bylo řečeno, za rodinnou tradici nemusí být brána pouze spojitost s osobou. Lze mezi ni zařadit zachovávání stejných monogramů s rodiči, podobný charakter jména např. cizího původu (zahraniční), nebo naopak jména čistě česká, historicky významná, z oblasti sportu, filmu atd.

2.6.2 Sociální postavení a vzdělání rodičů

Dříve hrály podstatnou roli stavovské rozdíly a prostředí, v nichž rodina žila, tedy některá jména byla vyhrazena čistě pro osoby urozeného stavu (Ludmila, Boleslav, Václav...), jiná zase příslušela čistě nižší vrstvě obyvatel, vesměs žijících na vesnicích (Dobroš, Chval...). Zatímco jména typická pro venkovské dívky jako Bára, Anča aj., byla zejména v literatuře ztvárňována zdravými, nevzdělanými a obhroublými osobami, městská děvčata se pyšnila jmény, jež byly spojovány s bezbranností, křehkostí a krásou, např. Eleonora, Anastázie aj. (KNAPPOVÁ, 2010, s. 30)

I dnes najdeme nejednotnost ve výběru jména pro své děti, není však ovlivněna stavovskými rozdíly, nýbrž vzděláním rodičů. „Rodiče se základním vzděláním a středním bez maturity dávají jednak přednost jménům tradičním, považovaným za „česká“, tj. jménům slovanského původu či počestným jménům neslovanským, a to od jmen udržovaných jen rodinnou tradicí až po jména nejoblíbenější (Jiří, Tomáš, Petr, Vladimír, Kateřina, Lucie, Anežka, Jitka) a jednak také nápadným cizím a nově pronikajícím jménům (např. mužským Natan, Keanu, ženským Kylie, Belén).“ (KNAPPOVÁ, 2010, s. 32) Rodiče s vyšším stupněm vzdělání volí taková jména, jež mají v češtině určitou tradici z minulosti, z historie (Matěj, Eliška, Hanuš). Byla již zapomenuta nebo neužívána a nyní se opět obnovují nebo volí ta, co jsou běžně používána a patří ke klasickým jménům.

Přestože se dnes nedají zcela určit sociální rozdíly v souvislosti se jménem, existují stále typická jména, která se vyskytují převážně na vesnicích, jako např. Václav, Růžena aj.

2.6.3 Dobová společenská obliba

K těmto jménům řadíme jména slavných či významných osobností, „známých z veřejného života politického, sportovního, a především kulturního, z filmu, literatury, televize, rozhlasu i populární hudby, podle umělců a postav z jejich děl“ (KNAPPOVÁ, 2010, s. 36) a jejich asociace s nimi. Například Dominik - sportovec Dominik Hašek, Kevin - herec Kevin Costner nebo zpěvačka Ilona - Ilona Csáková.

2.6.4 Náboženské vlivy

V dřívějších dobách platil pro katolické země Katechismus Romanus, který nařizoval dávat dětem pouze jména svatých a blahoslavených, nikoli jména pohanská. Děti tak dostávaly jména, jež se objevovala v Bibli, např. Pavel, Jakub, Petr, Marie aj. Stejně tak tomu bylo i u jiných církví. Protože moc církve byla opravdu veliká, stávalo se, že dítě získalo jméno podle světce, kterému byl zasvěcen kostel, v němž ho nechali rodiče pokřtít.

Taktéž se věřilo, že si dítě samo určí své jméno dnem, v němž přijde na svět. Pak dostalo jméno, které se nalézalo v kalendáři v den jeho narození nebo nejbližší tomuto datu.

V současnosti, jak víme, moc církve v globálním hledisku upadá. Nejinak je tomu i u nás, opomeneme-li Moravu, kde je procento věřících vyšší než ve zbytku České republiky. S tím došlo i k uvolnění kleští církve a umožnění svobodné volby při výběru jména pro dítě.

2.6.5 Jazykové a národnostní vlivy

Zatímco někteří rodiče upřednostňují jména spíše českého původu, jiní kladou důraz na jména cizojazyčná či mezinárodní. Jde nejen o způsob odlišit se od ostatních, ale zároveň se jim tím snaží rodiče usnadnit práci v budoucnu, např. při představování (jméno Řehoř, Oldřich, Ondřej). Někteří rodiče dávají přednost jménům bez háček a čárek. Dnešní svět nabízí nevídané možnosti cestovat, usadit se a získat práci v zahraničí atd. a je proto nutné mít i toto na zřeteli. Český jazyk je sice krásný, nicméně také je jedním ze složitějších a v rámci řeči obtížně vyslovitelný pro cizince.

Dále je zde kladen velký důraz na libozvučnost jména s příjmením, na jejich celkovou délku nebo na snadnou výslovnost. Obecně platí, že krátké křestní jméno se volí v případě delšího příjmení a naopak. Jedním z aspektů může být i sourodost obou částí. Pokud má osoba typicky české příjmení nezvolí si k němu zcela čistě jméno cizí.

Například Kevin Novák zní spíše komicky, než kdyby se jmenoval Jan Novák, jež uchu zní jistě lépe. Důležitým jazykovým faktorem pro výběr jména je jeho zdobňování a komolení v domácím oslovování. Přestože se některým rodičům může líbit jméno Matěj, po jeho zdobnění na Matýsek či Mates si mohou představit jméno pro psa a nastane problém, který končí výběrem jiného.

2.6.6 Individuální podnět

Individuálních motivů, které ovlivňují výběr jména dítěte je mnoho. Jedním z těchto podnětů může být pro rodiče některý významný den či výročí, např. den první schůzky, den sňatku, den, kdy prožili zvláštní nezapomenutelný zážitek. Pak mohou svému dítěti vybrat jméno, jež souvisí s tímto určitým datem.

Dalším aspektem pro pojmenování potomka bývají různé numerologické výpočty, propočty a věštby, kdy se rodič snaží zjistit či předurčit osud dítěte a vštěpit mu tím tak určité charakterové vlastnosti. Většina těchto propočtů spočívá na stejném principu, kdy má každé písmeno určitou číselnou hodnotu. Postupným sčítáním získáme nakonec jednociferné číslo od 1-9, jež poukazuje na jisté charakterové vlastnosti.

Jiným faktorem může být asociace s lidmi v jejich okolí, kdy dají dítěti jméno po někom, kdo pro ně má zvláštní citovou hodnotu. Mohou to být přátelé, kamarádi z dětství, ale i oblíbený šéf apod. Taktéž si mohou jméno spojovat profesně nebo zájmově. Rodiče tak dají jméno po svém oblíbeném sportovci nebo spisovateli atd.

3 Praktická část

2.2 Hypotézy

1. Oblíbenost jmen v rámci celostátních statistik bude shodná s Českými Budějovicemi.
2. Rodiče se nezabývají jazykovými pravidly pro výběr jména.
3. Hlavním důvodem pro výběr jména jsou sympatie rodičů k danému jménu.
4. Každý si některé jméno spojí s osobou, produktem či jiným aspektem, který je ovlivní při jeho volbě.

2.3 Sběr informací

Jak jsme si mohli přečíst v teoretické části práce, motivací a různých aspektů pro výběr jména dítěte může být mnoho. A tak se ptám, jaký je nejlepší způsob pro analýzu tohoto tématu? Je na to jednoduchá odpověď. Stačí se zeptat těch, kteří se tímto problémem zabývali, tedy samotných rodičů.

Proto jsem pro svou analýzu zvolila dotazníkové šetření, kde jsem se snažila zjistit od rodičů, co právě je motivovalo k výběru jména pro jejich děti.

Dotazníky se skládají celkem ze 13 otázek několika typů:

- Osobní otázky – zde respondent uváděl celé jméno a příjmení dítěte a rok jeho narození.
- Výběrové otázky – respondent v těchto dotazech vybíral z několika variant odpovědí, případně mohl napsat svou vlastní.
- Volné otázky – dotazovaný vlastními slovy vyjadřoval názor na věc.

Takto sestavený dotazník jsem nejprve předložila několika lidem z mého blízkého okolí, abych zjistila, zda jsou otázky položeny srozumitelně a jestli má celý dotazník správnou věcnou posloupnost. Poté jsem dle svého uvážení provedla drobné korekce. Takto upravené dotazníky jsem zadala do internetového portálu survio.cz a samozřejmě jsem je také vytiskla. Internetový odkaz jsem sdílela na mém profilu na Facebooku, na profilech inzerce České Budějovice a poprosila o další sdílení mé přátele. Tištěnou formu jsem odnesla do základní a mateřské školy v Ševětíně.

Pro sběr dat jsem si zvolila časový interval 2 měsíce, který považuji za optimální pro nasbírání potřebného množství údajů. Předpokladem bylo získání nejméně 100 vyplněných dotazníků.

Po nasbírání potřebných dat jsem provedla analýzu jednotlivých otázek obsažených v dotazníku, a nakonec z nich pak zhotovila celkové shrnutí, jehož pomocí se buď potvrdily, nebo vyvrátily mé stanovené hypotézy.

Dalším zdrojem informací byl český statistický úřad, kde jsem se pokusila naleznout údaje o nejčastěji vyskytujících se jménech dětí.

2.4 Statistické informace

Každý rok se v Jihočeském kraji narodí kolem 6,5 tisíce dětí. Podle tiskové zprávy z roku 2013 celá jedna třetina, tedy cca 2000 novorozených dětí, připadá na porodnici v Českých Budějovicích a meziročně tento počet stoupá.

Magistrát města České Budějovice nevede žádné statistické údaje týkající se jmen narozených dětí. Podařilo se mi nalézt alespoň statistiku pro celou Českou republiku, která se dle mého názoru na předních příčkách nebude výrazně lišit od jihočeského krajského města. Je možné, že se pouze vymění pořadí příček. V následující tabulce si můžeme prohlédnout, jak vypadal celorepublikový seznam jmen dětí na prvních třech pozicích v roce 2015.

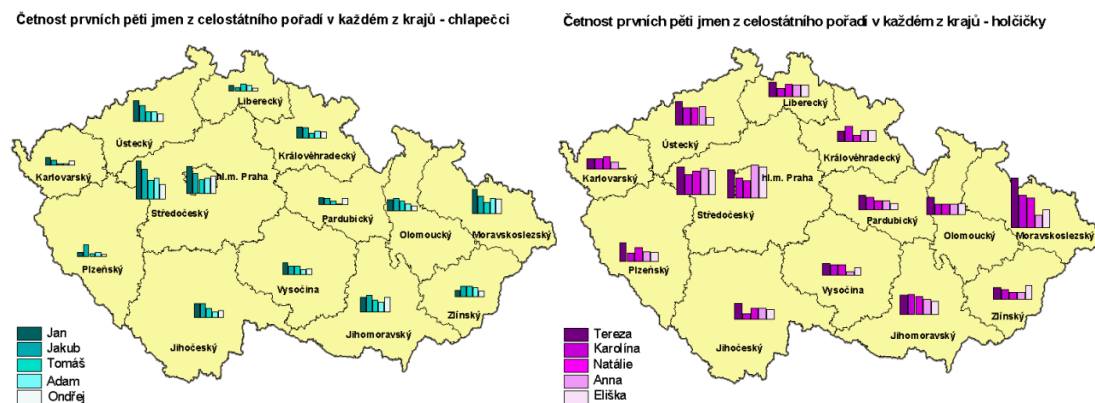
Tabulka 2: Nejčtenější křestní jména dětí v ČR za rok 2015

Pořadí	Dívčí jména	Chlapecká jména
1	Eliška	Jakub
2	Tereza	Jan
3	Anna	Adam
4	Adéla	Matiáš
5	Natálie	Filip
6	Ema	Matěj
7	Sofie	Ondřej

Zdroj: Český statistický úřad

Další statistický údaj, na který se můžete podívat, jsou mapy České republiky zobrazující atraktivitu křestních jmen v roce 2007, rozdělený dle krajů. Při bližším pohledu na jihočeský kraj se potvrzuje mé tvrzení výše, že se prvenství jmen nijak výrazně neliší, přestože jde o informace z jiného roku. U chlapeckých jmen vede Jan, Jakub a Tomáš, u dívčích je to pak Tereza, Natálie a Anna.

Obrázek 1: Četnost křestních jmen dětí v r. 2007 dle krajů

Zdroj: https://www.czso.cz/csu/czso/mapy_krestni_jmena_2007

2.5 Dotazníkový průzkum

Popis dotazníku

Po prozkoumání statistických údajů je nyní na řadě dotazníkové šetření. Zde jsou již obsaženy informace o dětech narozených v Českých Budějovicích a jejich spádové oblasti. Dle mého názoru se jedná o nejvhodnější a snad i jedinou metodu pro analýzu motivace výběru jmen dětí. Skládá se z 13 otázek a 4 podotázek. Vzor dotazníku je k dispozici v příloze 1.

Úvodní text – V úvodním textu seznamuji respondenty se záměrem, ke kterému vyplnění dotazníku slouží, a samozřejmě jsem neopomněla doplnit poděkování za čas strávený jeho vyplňováním.

Otázka č. 1 a č. 2 – V těchto otázkách zjišťuji základní údaje o dětech. Konkrétně jsem se zajímala o celé jméno dítěte a o rok jejich narození. Jejich prostřednictvím pak mohu zjistit oblíbenost křestních jmen, libozvučnost jména s příjmením a módní trendy v oblasti jmen za určité období.

Otázka č. 3 – č. 12 – Zde se zajímám o to, jestli výběr jména byl čistě náhodný nebo měl nějaký hlubší smysl, nežli jsou pouhé sympatie. Pokud mám být konkrétní, zajímám se mimo náhodu o rodinné tradice. Tato otázka je rozšířena o podotázku, z níž se snažím zjistit bližší informace o jejich pojetí zachování tradice. Jako další aspekty jsou zmiňovány numerologické propočty a rozestupy mezi dnem narozením a jinými významnými dny pro dítě. Dále respondenti vyjadřují názor na délku jména s příjmením a na jeho libozvučnost. Chci tímto zjistit, jestli lidé přemýšlejí nad tím, jak složitě či jednoduše se bude muset dítě v životě podepisovat, a zda uvažují nad tím, jak se bude jejich ratolesti jméno vyslovovat ať už v dětském věku nebo v dospělosti. V neposlední řadě těchto otázek zjišťuji důležitost původu a významu jména pro rodiče, ale také jiné důvody pro volbu daného jména, opět spjata s konkretizací odpovědi.

Otázka č. 13 – Poslední odpovědi respondentů se týkají asociace jména s konkrétní osobou nebo předmětem. Chtěla bych tím dokázat, že každý z nás má některé jméno s něčím spojené a ovlivňuje to pak jeho výběr pro dítě buď kladně či záporně.

Zpracování dotazníku

Pro můj průzkum jsem si zvolila minimální množství respondentů – 100 lidí. Netušila jsem, jak složitě bude získat informace, protože se rodiče často obávali vyplňování dotazníku. Nakonec se mi jich ovšem podařilo získat 153. Po provedené korektuře, ve které byly zjištěny chyby ve dvojitým vyplnění nebo nesledovaném věku dítěte, mi jich nakonec zůstalo 140, což je stále více, než byla má stanovená norma.

Otázka č. 1 - Celé jméno a příjmení dítěte

V první otázce měli rodiče odpovědět na zcela základní otázku dotazníku, a to: jaké je jméno jejich potomka. Ze získaných údajů je sestavena následující tabulka, která zobrazuje 7 nejčastěji volených jmen dětí v letech 1995 – 2015. Jak můžeme vidět, na prvních třech příčkách se umístila za dívky Tereza 5x, Adéla 4x a Eliška 3x. Za chlapce to pak je Jan 4x, Michal 4x a Adam 4x.

Tabulka 3: TOP 7 Nejčastěji volených jmen dle dotazníku

Pořadí	Dívčí jména	Četnost	Chlapecká jména	Četnost
1	Tereza	5	Jan	4
2	Adéla	4	Michal	4
3	Eliška	3	Adam	4
4	Ema	3	Daniel	4
5	Karolína	3	Matyáš	3
6	Andrea	3	Vojtěch	3
7	Anna	3	Lukáš	3

Zdroj: vlastní zpracování

Pokud budeme důslední a srovnáme odpovědi mého vzorku rodičů s celorepublikovým průzkumem, můžeme vidět, že se jména objevují v obou tabulkách, pouze jejich pořadí je zaměněné. Zajímavost můžeme spatřit u chlapeckých jmen, kde dochází u jména Adam k úplné shodě v pořadí mezi dotazovanými a statistickými údaji.

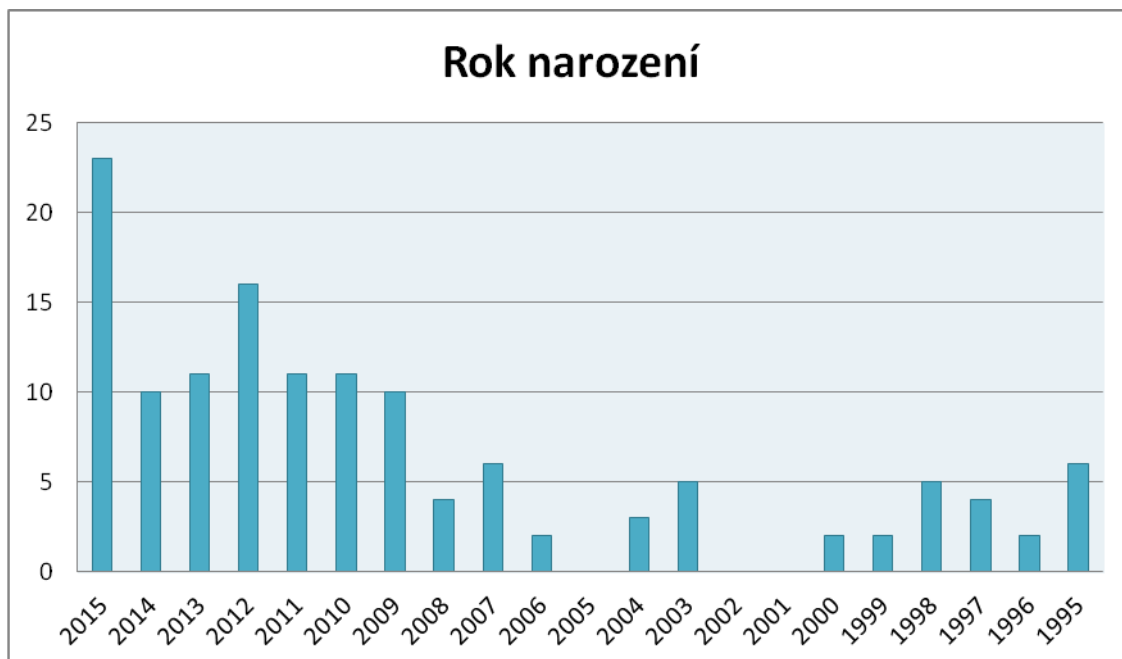
Otázka č. 2 - Rok narození dítěte

Druhou položenou otázkou byl rok narození jejich ratolesti. Z těchto výsledků jsem chtěla zjistit především módnost jmen v daných letech. Vzhledem k poskytnutým odpovědím, je možné tuto teorii aplikovat pouze na rok 2012 a 2015, kde je nejvíce narozených dětí z celkového počtu respondentů, jak můžete vidět v grafu 1.

V roce 2012 se mi dostalo 16 jmen a za rok 2015 to bylo 23 odpovědí. Z nich jsem následně vyčetla, že za dívčí jména nelze určit oblíbenost jména v daném období, protože každé z nich bylo svým způsobem originální, přestože šlo o běžně užívaná jména. Zatímco u chlapců mohu říci, že v roce 2012 se mi vícekrát objevilo jméno Daniel a totéž jméno se objevilo i o dva roky později, tudíž je pravděpodobné, že i při

sběru informací od více respondentů než mám já, by bylo v dotaznících obsaženo, a mohu jej tedy zařadit mezi oblíbené jméno chlapců ve vícero obdobích pro České Budějovice.

Graf 1: Rok narození dítěte

Zdroj: vlastní zpracování

Stejně tak jako jsem podrobila své dotazníky bližšímu průzkumu v souvislosti s rokem narození a jménem, tak jsem také nahlédla do celorepublikových statistických údajů, kde jsem našla seznamy jmen dětí dle oblíbenosti v období let 1999-2007.

Na první z tabulek je prvních pět nejčtetnějších jmen dívek. Můžeme si povšimnout stoprocentního vedení jména Tereza, které si získalo prvenství ve všech letech. Druhé místo poté obsadila Kateřina, jež si udržela druhé místo celých šest let, než ji vystřídala Eliška.

Pokud to srovnáme s první otázkou v dotaznících, tedy uvedením jmen dětí, můžeme říci, že jméno Tereza bylo a je velice oblíbeným jménem pro dívky. Co již také víme je, že dalšími oblíbenými jmény dle respondentů jsou Eliška a Adéla. Nahlédneme-li do tabulky 4, vidíme, že obě jsou obsaženy na druhém místě v letech 2005 a 2006. Z těchto výsledků předpokládám, že zatímco Tereza je stálíci v oblíbenosti, u Elišky a Adély lze mluvit o módnosti ve zmiňovaných letech.

Stejně tak ovšem můžeme označit za módní jména ta, co se v tabulce objevují sporadicky, např. v letech 1999 a 2000 je to Michaela, roky 1999 - 2001 Nikola nebo v roce 2002 Barbora.

Tabulka 4: Jména dívek dle četnosti v letech 1999-2007

Roky	Pořadí				
	1	2	3	4	5
1999	Tereza	Kateřina	Michaela	Nikola	Kristýna
2000	Tereza	Kateřina	Kristýna	Michaela	Nikola
2001	Tereza	Kateřina	Anna	Nikola	Kristýna
2002	Tereza	Kateřina	Natálie	Adéla	Barbora
2003	Tereza	Kateřina	Natálie	Adéla	Nikola
2004	Tereza	Kateřina	Eliška	Adéla	Anna
2005	Tereza	Eliška	Adéla	Natálie	Anna
2006	Tereza	Adéla	Kateřina	Natálie	Anna
2007	Tereza	Karolína	Natálie	Anna	Eliška

Zdroj: Český statistický úřad

Stejně informace o chlapeckých jménech máme k dispozici v následující celorepublikové tabulce 5, z níž vyplývá, že nejoblíbenějším jménem je Jan a hned v závěsu za ním na druhém místě Jakub. Když si prohlédneme tabulku pozorněji, můžeme zaznamenat mnohem větší stálost oproti rozmanitosti dívčích jmen z předchozí tabulky. Opakují se zde jména Jan, Jakub, Tomáš, Martin a Ondřej.

Tak jako u dívek je můžeme považovat za módní jména. Ovšem v tomto případě bych opět za módní považovala také ta, co se v tabulce objevují v menší míře. Vyzdvihla bych např. Adama v roce 2005 a 2007, Michala 1999, Lukáše 2000 a 2006, Petra 2001, Filipa 2002 nebo Davida 2003.

Také lze uvažovat o spojitosti mého dotazníkového průzkumu (z něhož vyplynulo, že za rok 2015 a 2012 bylo nejčtetnějším jménem Daniel) v porovnání s celorepublikovou tabulkou. Všimněme si, že se v ní nikde na předních pozicích neobjevuje, je tedy možné, že jde o současný trend. Kdežto Jan, který se mi objevil vícekrát v roce 2015, se dá považovat za oblíbené běžně užívané jméno, které si své místo drží již desítky let.

Tabulka 5: Jména chlapců dle četnosti v letech 1999-2007

Roky	Pořadí				
	1	2	3	4	5
1999	Jan	Jakub	Tomáš	Martin	Michal
2000	Jan	Jakub	Tomáš	Martin	Lukáš
2001	Jan	Tomáš	Jakub	Martin	Petr
2002	Jan	Jakub	Tomáš	Martin	Filip
2003	Jakub	Jan	Tomáš	Martin	David
2004	Jan	Jakub	Tomáš	Martin	Ondřej
2005	Jan	Jakub	Tomáš	Adam	Ondřej
2006	Jakub	Jan	Tomáš	Ondřej	Lukáš
2007	Jan	Jakub	Tomáš	Adam	Ondřej

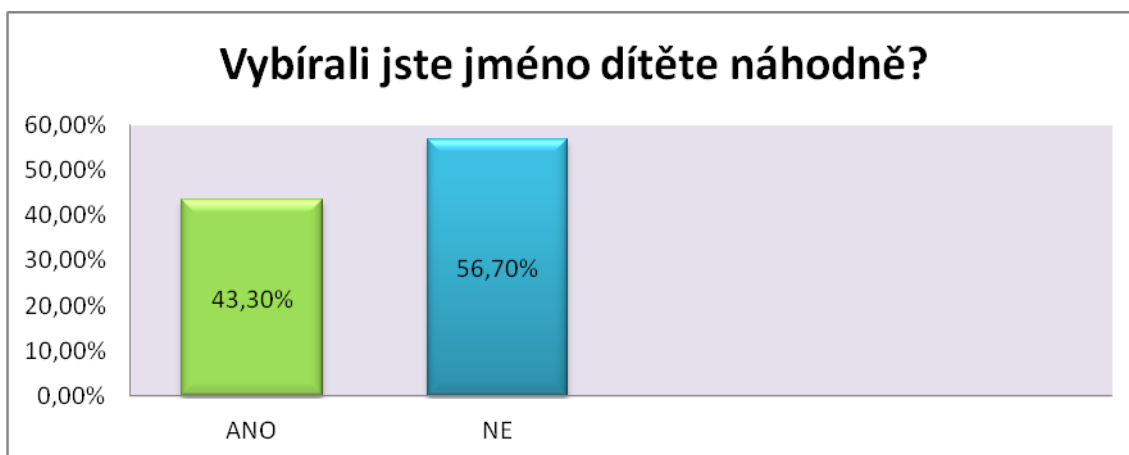
Zdroj: Český statistický úřad

Otázka č. 3 - Vybírali jste jméno Vašeho dítěte čistě náhodně?

Zda se jednalo o čistou náhodu při výběru jména pro dítě, nám ukazuje graf 2 níže. 61 ze 140 dotazovaných uvedlo, že jméno pro jejich potomka nebylo nikým a ničím ovlivněno. Jméno nevycházelo z rodinné tradice, numerologických propočetů, ani zde rodiče nebrali na zřetel význam či původ jména. Ve většině případů se jednalo o pouhé sympatie nebo shodnutí obou partnerů na daném jméně. U takto vybraného jména se pak rodiče zamýšleli především nad zdrobnělinami a domácími podobami, které by se daly v běžné denní komunikaci používat a nebyly by pro okolí směšné. Někteří se při výběru z vícero jmen pozastavili nad jeho délkou či výslovností. Hlavní roli hrála celková délka jména s příjmením, kde byl brán zřetel jak na vyslovování například při představování se, tak i na podepisování se.

Těhotenství a mateřství s sebou přináší plno fyzických a psychických změn, včetně těch hormonálních. Za velice zajímavou považuji odpověď jedné maminky, která od začátku těhotenství nosila v hlavě jedno jméno s pocitem, že si jej dítě vybralo samo – Eliška (Smržová).

Graf 2: Náhodný výběr jména dítěte

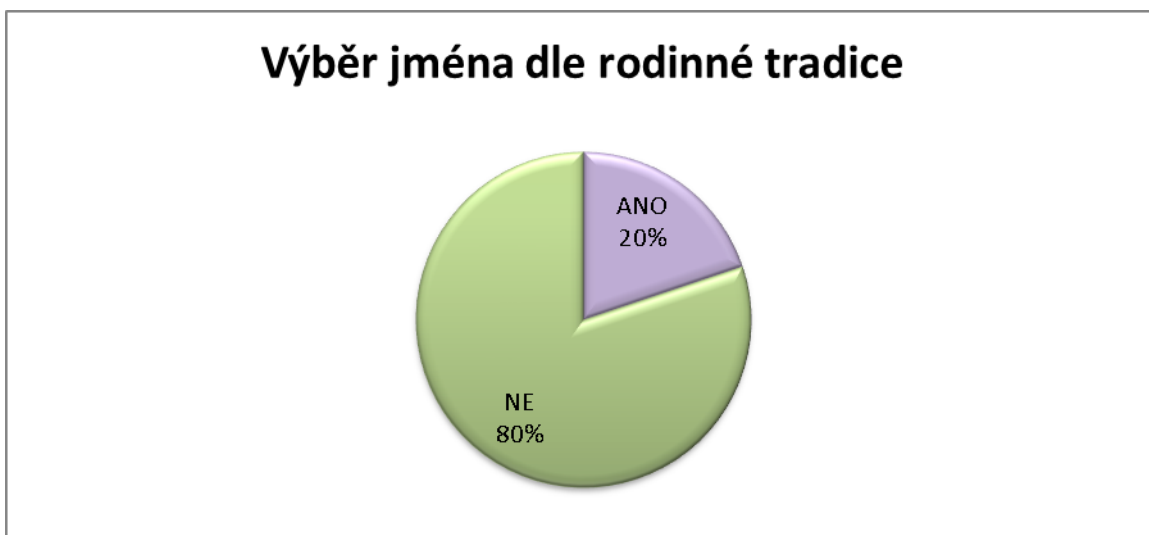

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 4 - Vybírali jste jméno Vašeho dítěte podle rodinné tradice?

Dát dítěti jméno po svých rodičích či prarodičích a zachovat tím tak rodinnou tradici není nic neobvyklého. Přesto na tuto otázku odpovědělo kladně pouze 18 % respondentů, jak lze vidět na grafu 3, zbývající pak volili jméno dle jiných kritérií.

Graf 3: Volba jména dle rodinné tradice

Zdroj: vlastní zpracování

V některých případech šlo o projevení úcty nebo zachování památky na již zesnulé rodiče, prarodiče ba dokonce praprarodiče. Jde o způsob, jak vzdát hold velice váženým členům rodiny a blízkému okolí, kteří se již nedožili příchodu nového človíčka na svět. V mnoha rodinách jde o zachování rodinné tradice, kdy syn dostane jméno po svém otci a dcera po své matce.

Objevili se zde však tací, kteří zvolili opačnou volbu, čili dali jméno takové, které v rodině ještě nebylo a bylo tím pádem jedinečné. Touto volbou chtěli rodiče předejít případným neshodám a záměnám.

V následující tabulce 6 je přehled těch, kteří volili jméno dítěte v rámci rodinné tradice. Můžeme zde vidět, že z celkového množství respondentů, který obsahuje 28 odpovědí, 13 z nich volilo jméno po prarodičích, další 5 motivovali praprarodiče. Jak jsem se již zmínila, v těchto případech jde především o projev úcty k nim. Na druhém místě jsou pak sami rodiče. Jedna z možností proč tak volili je rodinná tradice. Jde o určitou hrdost, především mužů, na to, co dokázali stvořit, proto pak chtějí, aby se jejich potomek jmenoval právě po něm. Toto tvrzení se opírá o záznamy odpovědí v dotaznících.

Tabulka 6: Volba jména dle rodinných příslušníků

Volba jména dle:	Počet respondentů
Rodičů	9x
Prarodičů	13x
Praprarodičů	5x
Sestřenice	1x

Zdroj: vlastní zpracování

Jak jsem se z dotazníkového šetření dozvěděla, a považuji to za velice zajímavé, je držení tradice již 5tou generací, kde se dědí jména Jan a Jana. V tomto případě pak nejmenší člen rodiny dostává ke svému jménu oslovení junior a nejstarší senior. Můj průzkum také ukázal, že pro mnohé bylo důležité ponechat i rodinné iniciály.

Otázka č. 5 - Vymýšleli jste jméno podle numerologických propočtů?

U většiny dotazovaných nebyly při výběru jména dítěte numerologické propočty použity. Nevěří, že by tato čísla mohla nějakým způsobem pohnout s lidským osudem a ovlivnit tím tak budoucí život dítěte nebo rovnou předurčit charakterové vlastnosti.

Pokud bych to měla konkretizovat, tak pouze jeden z respondentů nahlédl do tajů čísel a jméno svého dítěte propočítal. Tímto dítětem je Filip Ambrož. Maminka v dotazníku uvedla že, vybírali z náhodných jmen a kromě sympatií použili i numerologii, která je vedla ke konečnému rozhodnutí.

Otázka č. 6 - Zohlednili jste časový rozestup mezi dnem narození a jinými významnými dny pro dítě?

O časovém rozestupu mezi dnem narození dítěte a jinými významnými dny pro dítě jako jsou například Vánoce, jmeniny aj., přemýšlela necelá polovina dotazovaných, jak je zobrazeno na grafu 4. 59 % rodičů mělo předem vybrané a stanovené jméno bez ohledu na tento zmiňovaný rozestup, jiní se čistě inspirovali jmény v kalendáři, pro některé byla jasná volba v podobě již taktéž zmiňované rodinné tradice a ani u druhorozeného potomka tomu nebylo jinak. Volba jména zůstala na již zmiňovaném starším sourozenci, který podle mého názoru tento fakt o časovém rozestupu vzhledem ke svému věku není schopen brát na vědomí.

Graf 4: Časový rozestup mezi dnem narození a jinými významnými dny pro dítě

Zdroj: vlastní zpracování

Objevila se však také odpověď, kde mi jedna dotazovaná maminka podrobně vylíčila, jak si vše promyslela a vypočítala, od měsíce početí, měsíce narození, zjistila si znamení zvěrokruhu a podle numerologických propočtů zjistila, jaké charakterové vlastnosti bude její dítě (Tobiáš) mít. Toto vše pak dále rozvrhla do kalendářního roku, aby dítě nemělo vše při jednom, což dle mého názoru považuji za důležité. Nicméně pak následoval dovětek o tom, že se nic z jejich propočtů kvůli předčasnému porodu nepovedlo, takže došla k závěru, že ve skutečnosti nejsou žádné výpočty a propočty důležité, nejdůležitější je zdravé dítěte.

Otázka č. 7 – Zohlednili jste celkovou délku jména s příjmením?

Považuji za rozumné, že větší polovina respondentů uvažovala nad celkovou délkou jména s příjmením. V tomto případě stále platí nepsané pravidlo, že k dlouhému příjmení se volí kratší rodné jméno a naopak např. u děvčat: Zoe Vymyslická a Ema Hauptová a taktéž u chlapců: Jan Stolička, Jan Pěnička či Jan Pokorný. V opačném případě, tedy kdy se ke krátkému příjmení vybírá rodné jméno dlouhé, např.: Magdaléna Malá, Nikolas Jíra nebo Dominik Knops. V dotaznících se však objevilo i pár výjimek, které si stáli za svým jménem a nezohlednili tento faktor. Použili tak dlouhé příjmení i dlouhé rodné jméno. Je to především problémem u dívčích jmen, např.: Michaela Lopartová, Barbora Hospodářská, Karolína Buchtelová, Alexandra Podraská, Rozárie Vavříčková, Leontýna Majerová, Eliška Sassmannová, Alžběta Hoffmannová, Aneta Neubauerová, Zdislava Grünzinger či Andrea Vondrášková a u jmen pro chlapce např.: Sebastián Chodura nebo Mikuláš Metelec.

Graf 5: Poměr délky jména s příjmením

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 8 – Zohlednili jste libozvučnost jména s příjmením?

Jak můžeme vyčíst z grafu 6, 65 % dotazovaných uvažovalo nad libozvučností jména dítěte s příjmením. Každý rodič se snažil zvolit pro své dítě takové jméno, které by libozvučilo našim uším a zároveň by ostatní zaujalo okamžitě při prvním vyslovení, zkrátka, aby se pěkně poslouchalo a líbilo.

Graf 6: Libozvučnost jména s příjmením

Zdroj: vlastní zpracování

Dle grafu vidíme, že u 65 % dotazovaných (tedy ve většině případů) hrály roli opakující se souhlásky nebo samohlásky, takže někteří chtěli tyto hlásky ponechat, a to především jako počáteční písmena, a zachovat tím rodovou tradici, která například spočívá v iniciálovém pojetí (M.M. – Mikuláš Metelec, Magdaléna Malá nebo K.K. – Karla Kolářová). Jiní se však tomuto případu chtěli vyvarovat, a proto volili jména jiná.

Jako zajímavý příklad bych zde chtěla uvést souhlásky R a Ř, kdy pár dotazovaných uvedlo, že tyto souhlásky působí příliš tvrdě a stačí, že je mají již v příjmení. Další se chtěli vyvarovat případným posměchům ze strany budoucích spolužáků v případě, že by se u dítěte objevila nějaká logopedická vada.

Samozřejmě musíme brát v úvahu, že jde o subjektivní názor každého respondenta, takže co jednomu připadá libozvučné, u druhého to může být opačně.

Otázka č. 9 - Byl pro Vás původ jména důležitý?

V této otázce jsem se zajímala, jestli byl pro rodiče důležitý původ jména. Rozdělila jsem si ho do tří skupin, a to na jména česká, převzatá a cizí.

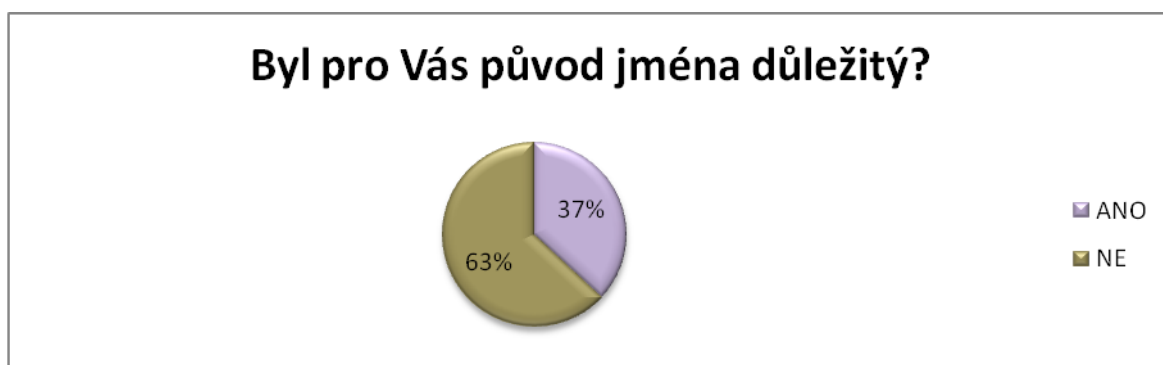
Česká jsou taková, která se odedávna používají v Čechách, např. Anna, Jan, Jakub, Tereza, Adéla, Eliška aj.

Druhou skupinou jsou jména převzatá, která se změnou hlásek nebo přidáním diakritických znamének upravila do české podoby, např. původní jméno Sebastien se změnou hlásek „ie“ na „á“ stává převzatým Sebastiánem, Victoria x Viktorie, Tobias x Tobáš.

Poslední skupinou jsou cizí jména, jež zůstávají v původní podobě, např. Ella se zdvojenou hláskou „l“ je znakem cizího jazyka, Elisabet ztvárňuje anglickou verzi naší Elišky apod.

Pro 89 respondentů z celkového počtu 140, tedy pro celých 63 % dotazovaných, nebyl původ jména důležitý čili neuvažovali nad tím, zda se jedná o jméno české, převzaté nebo cizí.

Graf 7: Důležitý původ jména

Zdroj: vlastní zpracování

Ti rodiče, kteří uvedli, že v jejich rozhodování byl důležitý i původ jména, volili převážně jména česká. Nejčastěji se opakujícími dívčími jmény jsou Eliška a Hana, u jmen chlapeckých převažují jména Jan, Adam a Lukáš.

Po tomto zjištění jsem provedla svou vlastní analýzu všech jmen ze seznamu, který naleznete v příloze číslo 2, a rozdělila je dle jejich původu.

Nejčastější uváděná jména jsou hebrejské původu - Anna, Tobiáš, David, Jan, Daniel, Aneta, Michal, Gabriela, Adam, Jáchym, Eliška, Matyáš, Magdalena, Alžběta, Tamara, Zuzana, Jakub, Šimon, Michal, Simon a Tadeáš.

Dále pak jsou hojně zastoupena jména původu řeckého - Anastázie, Tereza, Veronika, Petr, Leontýna, Kryštof, Zoe, Nikola, Kristýna, Filip, Barbora, Ondřej, Nikolas, Alexandra, Mikuláš, Štěpán, Andrea, Kateřina, Petra a Sebastián.

Taktéž jména původu latinského - Dominik, Nela, Lukáš, Rozárie, Pavel, Sabina, Julie, Martin, Marek, Klaudie, Beáta, Lucie, Karolína, Patrik, Viktorie, Lukáš a Natálie.

A v neposlední řadě se jedná o jména slovanského původu – Vojtěch, Radek, Zdislava, Zlata a Václav.

Další užívaná jména jsou však keltského původu – Iveta a Lenka, jména

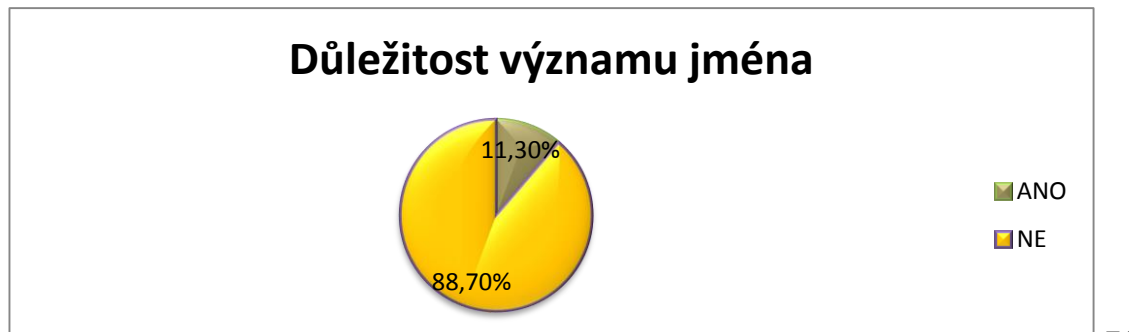
egypto-hebrejská – Marie a Miriam, jména arménská – Alena a Marta nebo jméno Tomáš, které je původu syrského. Některé zdroje uvádějí, že mezi syrská jména patří také Markéta, ale není to zcela jednoznačné, protože v jiném zdroji, „Jak se bude vaše dítě jmenovat?“ od Miloslavy Knappové, se můžeme dočíst, že pochází z Indie.

Jediným jménem ze seznamu, u kterého nemůžeme určit původ, je dívčí jméno Linda.

Otázka č. 10 - Byl pro Vás důležitý význam jména?

Z dotazníkového průzkumu bylo zjištěno, že pro většinu rodičů nebyl význam jména nikterak důležitý. Při pohledu na graf 8, je tato převaha opravdu znatelná. Pouze několik rodičů uvedlo, že si tento význam vyhledali, avšak jen a pouze pro zajímavost např. Michal - bojovník nebo Stella, která v překladu znamená hvězda. V ostatních případech si dotazovaní jména pouze spojovali nebo asociovali se slavnými osobnostmi jak z historie, tak ze současnosti.

Graf 8: Důležitý význam jména

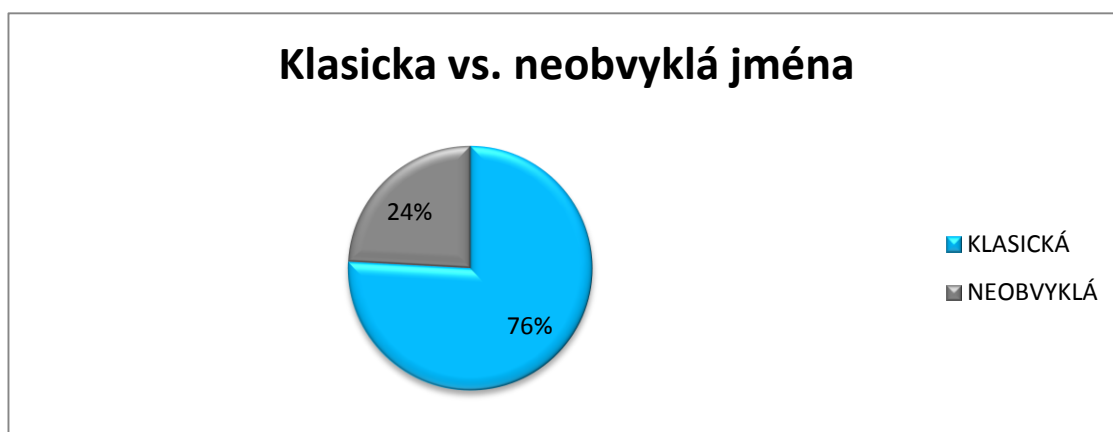
Zd

roj: vlastní zpracování

Otázka č. 11 - Jména klasická nebo neobvyklá?

Z následujícího grafu lze vyčíst, kolik rodičů zvolilo pro svého potomka jméno podle nich neobvyklé. V tomto případě jde o jména, která se nikterak nevyskytují u dětí v blízkém okolí, nebo se nejedná o klasická česká jména.

Graf 9: Klasická vs. neobvyklá jména

Zdroj: vlastní zpracování

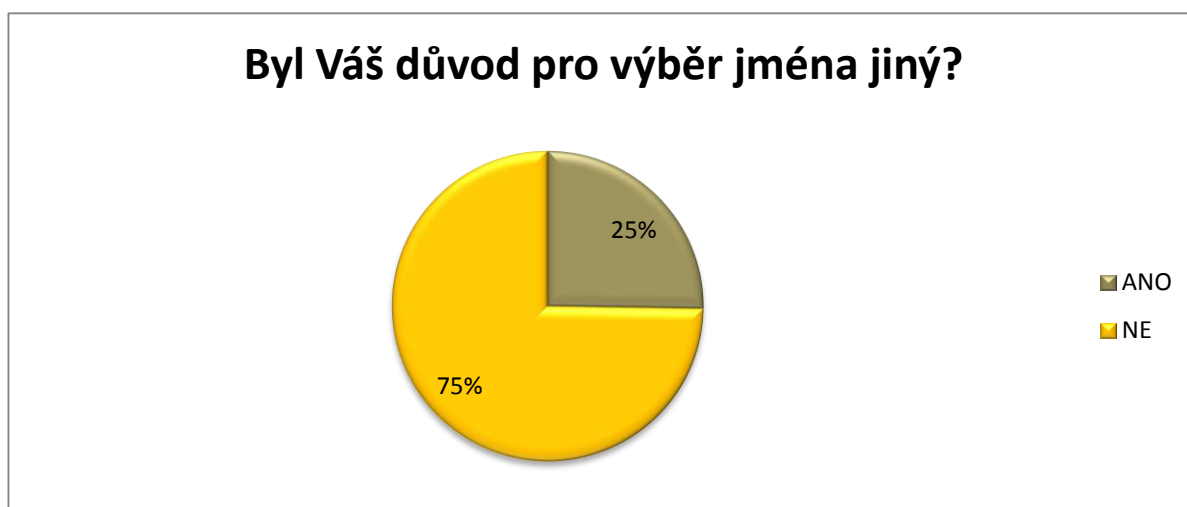
Do kategorie neobvyklých jmen řadí dotazovaní chlapecká jména jako Sebastián, Dominik, Mikuláš, Tadeáš, Simon, Vilém, Nikolas, Kryštof a Tobiáš. U jmen pro dívky se objevila jména jako Nella, Nikol, Sabina, Karla, Alexandra, Rozárie, Zlata, Sofie, Beáta, Klaudie, Tamara, Linda, Leontýna, Anita, Zoe, Anastázie nebo Ella.

Za povšimnutí však také stojí sourozenci Kryštof a Anastázie Bízkovi, jejichž rodiče chtěli tuto tradici volbou neobvyklých jmen ponechat u obou dětí. Zatímco pro Kryštofa byl vzorem chlapeček z jejich oblíbené pohádky Medvídek Pú, Anastázii vybrali pro svůj krásný staročeský zdrobnělý výraz Stázička.

Otázka č. 12 - Byl Váš důvod pro výběr jména dítěte jiný?

25 % respondentů, tedy necelá polovina, uvedla, že volba jména pro dítě byla motivována jinak než podle rodinné tradice (viz výše). Z dotazníkového šetření bylo zjištěno, že se ve většině případů 75 % jedná pouze o sympatie a shodu obou partnerů na daném jméně.

Graf 10: Jiný důvod pro výběr jména

Zdroj: vlastní zpracování

Někteří uvedli, že jméno bylo zvoleno po osobách, ať už přátelích či známých, kteří nějakým způsobem ovlivnili nebo dokonce zasáhli jejich životy. V dotaznících se taktéž objevily odpovědi, že volba jména pro dítě byla do jisté míry ovlivněna jmény postav z oblíbených pohádek již z dětství, např. Eliška z Princezny ze mlejna nebo Leontýna známá z filmu *Ať žijí duchové*.

Mnozí jistě znají situaci, kdy se otočí na zavolání svého jména a zjistí, že on nebyl ten, komu bylo oslovení určeno. I na to někteří rodiče pomýšleli a jak bylo uvedeno v poznámkách pod dotazníkem, právě oni se zamysleli nad tímto problémem a chtěli se vyvarovat shodných a často užívaných jmen dětí v místě bydliště, proto volili jména jiná, přestože jim byla tato četná jména sympatická a za jiných okolností by si je vybrali.

Protože žijeme ve světě globalizace, stále více rodičů se zamýšlí nad výslovností jména v případě, že by jejich dítě odešlo pracovat do ciziny. Volí proto buď přímo mezinárodní, které se v jiných zemích dobře vyslovují, protože jim chybí diakritická znaménka např. Victorie, Sofie, Sebastien. Nebo taková, která se do cizího jazyka snadno převedou jako Matyáš – Matias,

Na druhou stranu se v dotaznících objevili i tací rodiče, kteří si stojí za krásou našeho jazyka, a volili jména staročeského původu např. Eliška nebo pouze česká jména jako Anna nebo Jan.

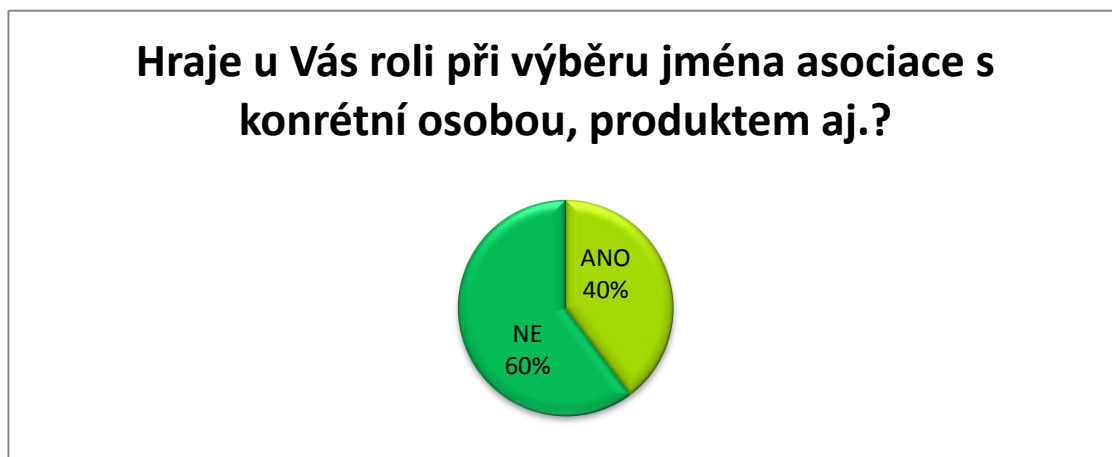
Za zajímavý poznatek považuji výběr jména pro druhorozeného potomka, kdy byl tento nelehký úkol svěřen do rukou staršího sourozence těšícího se na malého brášku nebo sestřičku. Ovšem i tento výběr jména byl podle mého názoru velmi

ovlivněn okolím, např: podle nejlepšího kamaráda/ky ze školky, jména oblíbené postavičky z pohádek, filmů či seriálů (viz příloha 3).

*Otázka č. 13 - Hraje roli při výběru jména asociace s konkrétní osobou, produktem...?
Uveďte konkrétní příklad asociovaného jména a zařaďte do kategorie.*

Víc jak polovina respondentů, tedy 60 %, uvedla, že asociace při výběru jména u nich nehrála nijak významnou roli, což dokazuje následující graf 11. Součástí této otázky byla ovšem i podotázka, která měla poukázat na to, že si převážná většina lidí dokáže jméno spojit s nějakým aspektem z jejich života, přestože si jméno vybrané pro své dítě s ničím neasociovali. V dotaznících se objevila řada zajímavých spojitostí, jež jsem následně rozdělila do několika kategorií: herci/filmy, zpěváci, sportovci, spisovatelé, slavné historické osobnosti, produkt/výrobek, domácí mazlíčci, spojení s říkadly, (ne)sympatie osob a jiné.

Graf 11: Asociace jmen

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce 7 je přehled kategorií a počet respondentů, kteří si dané jméno spojili s určitým faktorem spadajícím do příslušné skupiny. Při bližším pohledu na tabulku si můžeme povšimnout, že nejvíce vytíženou kategorií byli herci/ filmy. Naopak nejméně odpovědí získala skupina spisovatelů, kde zazněla pouze jedna odpověď ve spojitosti s křestním jménem Josef, a to se spisovatelem Josefem Ladou.

Tabulka 7: Asociace jmen dle kategorií

Asociace	Počet respondentů
Herci / filmy	28
Zpěváci	8
Sportovci	3
Spisovatelé	1
Slavné historické osobnosti	10
Produkt / výrobek	11
Domácí mazlíčci	2
Spojení s říkadly, rýmy	7
(Ne)sympatie spojené s nějakou osobou	12
Jiné	7

Zdroj: vlastní zpracování

Vzhledem k velkému množství získaných odpovědí, bych zde uvedla jen několik opakujících se asociací. Z kategorie slavných historických osobností stojí za zmínku jméno Adolf, u kterého lze předpokládat, že si jej každý z nás nespojí jinak než s Adolfem Hitlerem, německým vůdcem a propagátorem fašismu, negativní osobností, která výrazně ovlivnila dění v Evropě v první polovině 20. století.

Dále pak z kategorie produktů a výrobků byla nejčastěji volena jména Petra a Stella. Zatímco Petra je jméno pro zaniklou značku českých cigaret, tak pod jménem Stella si mnozí respondenti představili buď margarín na pečení, nebo značku belgického kvašeného alkoholického nápoje z obilného sladu, vody a chmele.

Mezi nejčastěji uváděná jména z kategorie říkadel patří jméno Matěj. Nejen, že se nositel tohoto jména často potýká s otázkou „Matěji, proč Tě holky nechtějí?“, ale při zrovna nezdařilém výkonu přijde též oslovení tímto jménem „Ty jsi ale Matěj!“.

Za nejpestřejší považuji kategorii herci a filmy. Objevuje se zde řada spojitostí s princeznami, jako např. jméno Lada, která se pyšnila zlatou hvězdou na čele nebo Eliška z pohádky Princezna ze mlejna od jihočeského rodáka Zdeňka Trošky. Za povšimnutí stojí však několikrát zmiňovaná uječená Viktorka u splavu, nebo z filmu Dědictví aneb Kurvahošigutntág role též nám známé Irenky.

V kategorii (ne)sympatií spojených s osobami se nejčastěji objevovala jména bývalých spolužáků a partnerů, kolegů ze zaměstnání, jména členů rodiny a příbuzných nebo jména neoblíbených dětí z okolí.

Mezi kategorie „jiné“ jsem zařadila jména, jež se vyskytují v písních (např. píseň Dominiku od Judity Čerovské) nebo nesoucí název určité společnosti (např. mobilní síť Oskar a fotbalový klub Viktorie). Takovou asociaci uvedli přímo rodiče.

V příloze 3 je pak dále uveden podrobnější souhrn všech asociovaných jmen, který jsem na základě dotazníkové šetření obdržela a zpracovala.

Následující tabulky 8 a 9 pak zobrazují nejčastěji asociovaná jména z pohledu rodičů. Z ní vyplývá, že nejvíce je v podvědomí respondentů zakořeněná Stela, jež se v dotaznících objevila dokonce 7x. Následuje za ní Petr, kterého si vybavilo 5 dotazovaných, a o třetí místo se dělí Viktorie a Adolf, kteří se opakovali 3x.

Tabulka 8: Asociace ze strany rodičů I.

Četnost	Jméno	Asociace rodičů	Četnost	Jméno	asociace rodičů
7	Stela	Pivo, margarín, hvězda	2	Denis	Přirovnání, film
5	Petr	Cigarety, Kolár	2	Jan	Hus, Žižka
4	Viktorie	FC, královna, u splavu	2	Anežka	Česká
4	Adolf	Hitler	2	Júlie	Žižala, přirovnání
3	Adéla	Gondíková, film, spolužačka	2	Ema	Destinová
3	Lada	Auto, spisovatel, princezna	2	Ondřej	Vetčný, přirovnání
3	Eliška	Pohádka, Přemyslovna	2	Jitka	Film Na samotě u lesa
3	Linda	Překlad, přirovnání, píseň	2	Matěj	Přirovnání
2	Adina	Mandlová	2	Lydia	Menstruační vložky
2	Jana	Bousková, minerálka	2	Ester	Janečková
2	Jakub	Prachař, Janda	2	Vendula	Film Básníci..
2	Agáta	Hanychová			

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 9: Asociace ze strany rodičů II.

Jméno	Asociace rodičů	Jméno	Asociace rodičů
Esmeralda	Film	Adriana	Těstoviny
Arnošt	Film	Štefan	Margita
Jiřina	Bohdalová	Čestmír	Seriál
Zuzana	Píseň	Blažena	Film
Dominik	Píseň	Zora	Čokoláda
Petra	Kvitová	Kateřina	Veliká
Bela	Pes	Daniel	Landa
Sofie	Pes	Johanka	Z Arku
Sára	Pes	Vanessa	Houslistka
Oskar	Telefonní operátor	Hana	Zagorová
Karel	Český král	Milouš	Saturnin
Sabina	Laurinová	Michal	David
Mahulena	Bočanová	Josefina	Porno
Mireček	Přirovnání	Irena	film
Vlasta	Časopis	Markéta, Marek, Lucie, Klára	nesympatie

Zdroj: vlastní zpracování

Dalších 7 dotazovaných odpovědělo, že si jména asociují s lidmi ve svém okolí, ale neuvedli konkrétní příklady, a 25 respondentů si jméno nedokáže s ničím spojit.

Z odpovědí lze také vyčíst pozitivní a negativní asociace. V dotaznících se objevila jména zcela negativní. Patří mezi ně již tolikrát zmíněný Adolf spojovaný s vůdcem Německé říše. Dále do této skupiny respondenti zařadili Lydii v asociaci s menstruačními vložkami, Esmeraldu jako hlavní hrdinku slaboduché venezuelské telenovely, Adrianu v asociaci s těstovinami, Blaženu z trilogie Zdeňka Trošky Slunce seno, létajícího Čestmíra, Josefínu z nemravných filmů pro dospělé, Belu, Sofii a Sárú asociované s psími miláčky. Také se v dotazníku objevila jména Markéta, Marek, Lucie a Klára, které si respondenti spojili s lidmi ve svém okolí, k nimž mají záporný vztah.

Tabulka 10: Negativní asociace ze strany rodičů

Jméno	Negativní asociace	Jméno	Negativní asociace
Adolf	Hitler	Lydia	menstruační vložky
Jana	Bousková, minerálka	Vendula	Film Básníci
Agáta	Hanychová	Esmeralda	film
Júlie	Žížala, přirovnání	Bela, Sofie, Sára	pes
Ondřej	Vetchý, přirovnání	Oskar	Mobilní operátor
Jitka	Na samotě u lesa	Adriana	těstoviny
Matěj	přirovnání	Štefan	Margita
Čestmír	seriál	Milouš	Saturmin
Blažena	film	Josefína	porno
Mireček	přirovnání	Irena	film
Vlasta	časopis	Markéta, Marek, Lucie, Klára	nesympatie
Dominik	píseň		

Zdroj: vlastní zpracování

Pak se v dotazníku objevují také pozitivní asociace. Zde jde převážně o sympatie k slavným osobnostem. Patří k nim Sabina (Laurinová), Vanessa (May), Anežka (Česká), Eliška (Princezna ze mlejna, Přemyslovna), jeden respondent do pozitivní asociace uvedl i jméno Zora ve spojení s čokoládou.

Tabulka 11: Pozitivní asociace ze strany rodičů

Jméno	Pozitivní asociace
Eliška	princezna, Přemyslovna
Anežka	Česká
Sabina	Laurinová
Vanessa	May
Zora	čokoláda
Kateřina	Veliká
Daniel	Landa

Zdroj: vlastní zpracování

Třetí skupinou jsou smíšené asociace, kdy si dotazovaní spojili jedno jméno s více aspekty, které byly pro některé pozitivní a pro jiné negativní. Jedním z nich bylo

jméno Stela, jež 6 respondentů vnímá jako negativní asociaci s pivem a margarínem, zatímco pro sedmého představuje hvězdu a je pro něj rozhodně pozitivní. Stejně tak je vnímáno jméno Petr, pro 4 rodiče negativní cigarety, pro jednoho oblíbený zpěvák.

Tabulka 12: Smíšené asociace ze strany rodičů

Jméno	Asociace		Jméno	Asociace	
	Pozitivní	Negativní		Pozitivní	Negativní
Stela	hvězda	pivo, margarín	Adéla	spolužačka	film, Gondíková
Petr	Kolár	cigarety	Lada	princezna	auto, spisovatel
Viktorie	královna	FC, u splavu	Linda	v překladu	přirovnání
Jakub	Prachař	Janda	Denis	film	přirovnání

Zdroj: vlastní zpracování

Poslední zařazení lze definovat jako neutrální asociace, kdy si respondenti spojili jméno s určitým aspektem, ale už pro ně nebyl význam podstatný a nevyvolával v nich kladné ani záporné emoce. V této kategorii jsou obsažena jména Jan (Hus, Žižka), Karel (český král), Ester (Janečková), Petra (Kvitová), Michal (David), Adina (Mandlová), Ema (Destinová), Jiřina (Bohdalová), Mahulena (Bočanová), Hana (Zagorová) nebo jméno Zuzana, jež se stalo inspirací pro hudební skladatele.

4 Shrnutí

Analýza statistik

Nejprve jsem se blíže podívala na statistiky obyvatelstva v České republice, konkrétně jsem se zajímala o jména dětí narozených v období 1995 - 2015. Zde jsem vyhledávala údaje o oblíbenosti jmen dívek a chlapců. Z analýzy vyplynulo, že nejoblíbenějšími dívčími jmény v roce 2015 byla Tereza, Eliška a Anna, u hochů pak Jakub, Jan a Adam.

Tyto informace jsem následně porovnávala se statistikou Jihočeského kraje z roku 2007, z níž jsem zjistila, že v porovnání s celorepublikovými daty se jména nijak neliší, pouze se pozměnilo jejich pořadí, avšak na prvním místě se stále udržela Tereza, naopak u chlapeckých jmen se zaměnilo pořadí prvních dvou pozic.

Porovnáním těchto dvou údajů jsem chtěla prokázat, že se celostátní údaje od dílčích mnoho neliší a je tedy pravděpodobné, že ani ve vzorku respondentů z Českých Budějovic nebude příliš výrazný rozdíl ve jménech a jejich četnostech.

Toto tvrzení se mi potvrdilo následně v první otázce z dotazníků, v níž jsem zjišťovala jména dětí, nyní již konkrétně pro České Budějovice a jejich spádovou oblast. V dívčích jménech se mi na prvních třech příčkách objevila Tereza, Adéla, Eliška a z chlapců Jan, Michal a Adam. Přestože nedošlo k úplné shodě, i tak se na předních příčkách objevila stejná jména jako v celorepublikovém a krajském průzkumu.

Další statistický průzkum zjišťoval oblíbenost jmen v konkrétním období. V mém případě jsem získala informace za období 1999-2007. Přestože jsem si myslela, že momentální módní trend ovlivňuje četnost jmen dětí v daném roce, byla jsem překvapena, že tomu tak úplně není. U dívčích jmen si celé období držela prvenství Tereza, u chlapců se střídali Jan a Jakub.

Mezi módní dívčí jména v různých obdobích jsem zvolila Michaelu (1999-2000), Nikolu (1999-2001) a Barboru 2002. Z chlapců to pak jsou Adam (2005 a 2007), Michal (1999), Lukáš (2000 a 2006), Petr (2001), Filip (2002) nebo David (2003). Při pohledu na mnou zvolená chlapecká jména jsem zjistila, že jméno Adam je v současnosti na předních příčkách a vypadá to, že z trendu minulosti se stává stálíci současnosti.

Samozřejmě jsem nemohla zapomenout na porovnání statistik trendu jmen s mým dotazníkovým šetřením. Porovnávala jsem jednotlivé roky v souvislosti s výběrem jmen a hledala v nich trendy. Vzhledem k různorodosti odpovědí u dívek,

jsem nemohla data porovnat, naopak díky jednotvárnosti chlapeckých jmen jsem objevila Daniela, který byl nejčtetnějším v letech 2012 a 2015 a Jana v roce 2015. Zatímco u Jana můžeme mluvit o běžně používaném a oblíbeném jméně, které se vyskytovalo i v předchozích letech, Daniel se ve statistikách nikde neobjeoval a lze o něm tedy hovořit jako o módním trendu posledních let.

Dotazníkový průzkum

Jako druhou analýzu v rámci praktické části jsem zvolila dotazníkové šetření, kde jsem se z náhodně vybraného vzorku lidí snažila získat informace o motivaci při volbě jména jejich dětí. Celkem mi na toto téma poskytlo odpovědi 140 respondentů, z nichž jsem učinila následující závěry.

Nejoblíbenějšími dívčími jmény se stala Tereza, Adéla, Eliška, chlapeckými Jan, Michal a Adam. Věková skladba dětí se pohybovala v rozmezí od roku 1995–2015, z toho nejvíce se jich nahromadilo v roce 2015, který obsahoval 23 jmen, následoval ho rok 2012 s počtem 16 dětí.

Další část mého průzkumu se zabývala konkrétními motivy, které ovlivnily rodiče při výběru jména svého dítěte. Ve většině případů šlo o vědomě promyšlený úkon, nikoliv pouhou náhodu. Zajímali se především o to, jak bude jméno znít ve zdrobněném, domácí tvaru.

Dalším důležitým faktorem pro jejich volbu, dle mého názoru nejpodstatnější, jsou zcela jistě sympatie a shoda s partnerem. Je samozřejmé, že pokud se vám nebude jméno líbit, nebudete se o něj vůbec zajímat.

Ovšem objevily se zde i jiné doplňující aspekty. Jednou z nich byla snaha odlišit jméno svého dítěte od okolního prostředí, kdy chtěli rodiče zabránit zvýšení počtu dětí se stejným jménem v jejich okolí, a proto zvolili takové, které se tam nevyskytuje. Jiní se vzdali možnosti své volby a přenechali ji starším sourozencům budoucího miminka.

Velice podstatné pro respondenty bylo zachování rodové tradice, na které záleželo třetině z nich. Tito lidé volili jména podle svých rodičů, prarodičů ba dokonce praprarodičů. Chtěli tím prokázat úctu osobám, jejichž jméno použili. Nešlo však pouze o používání jmen starší generace. V rámci zachování tradice se někteří z nich snažili vybrat jméno, jež by mělo stejné monogramy stejně tak, jako to měli jejich rodiče a další předkové v rodině.

Mezi méně významné faktory pro výběr jména patří numerologické propočty, které jsou spíše zajímavým doplněním pro již vybrané jméno, nikoliv jeho základem.

Pak to jsou ještě časové rozestupy mezi dnem narození a jinými významnými dny pro dítě, jakými jsou např. svátek, Vánoce, letní prázdniny aj. Přestože se nad tím někteří pozastavili, nebyl to důvod pro to, aby již vybrané jméno případně změnili za jiné, které by bylo mezi významnými dny v roce optimálněji zařazeno.

Kromě těchto motivů byl dotazník zaměřen i na jazykovou stránku jména. Zajímala jsem se o jeho celkovou délku s příjmením, libozvučnost, původ a význam.

Nad délkou jmen se pozastavila více než polovina respondentů, což svědčí o tom, že o jméně a problémech, který by s jeho délkou mohli souviset, přemýšleli.

Stejně tak tomu bylo i s libozvučností jména. Někteří chtěli zachovat stejné počáteční hlásky u křestního jména i příjmení, jiní se chtěli vyvarovat tvrdým a špatně vyslovitelným hláskám, jakými jsou „R a Ř“, aby se vyhnuli případným budoucím obtížím v souvislosti s logopedickými vadami. Nicméně pokud hovoříme o libozvučnosti jména, jde o zcela subjektivní názor. To co jednomu uchu přijde krásně znělé, se jinému nemusí vůbec líbit, proto se to oproti délce jména nedá objektivně zhodnotit.

Stejně tak je tomu u volby jmen klasických či neobvyklých. Přestože většina respondentů zvolila pro ně neobvyklé jméno, při pohledu do seznamu si myslím, že neobvyklých jmen je zde menšina.

Původ ani význam nejsou pro výběr jména podstatnými motivy. Spíše, než faktory pro výběr se řadí spolu s numerologickými propočty k zajímavostem již vybraného jména. Přesto se našlo pár takových, pro které byl význam důležitý, a ti jakožto správně vlastenci volili česká jména.

Nad rámec o sledované motivaci pro výběr jména jsem se také zaměřila na asociace jmen s konkrétní osobou, předmětem apod. Většina respondentů si dokáže konkrétní jméno spojit s někým nebo něčím ze svého okolí. Vzhledem k tomu, že žijeme v mediálně ovládané době, není divu, že s velikou převahou si nejvíce jmen spojují se slavnými herci a zpěváky. Převládají zejména herci, respektive osoby, které ve filmu ztvárňují nějakou známou roli a jsou proslaveni typickým slovním spojením nebo se staly opravdu výraznou nezapomenutelnou postavou. Na druhém a třetím místě se pak objevují asociace s lidmi z okolí dotazovaných a spotřebitelskými produkty.

5 Závěr

Před započítím samotné praktické části mé práce jsem si stanovila čtyři hypotézy ve formě otázek, na které jsem se poté snažila nalézt odpovědi.

První otázkou bylo, zda je celostátní oblíbenost jmen shodná s oblíbeností v Českých Budějovicích. Nejprve jsem tedy provedla pátrání ve statistikách prostřednictvím webových stránek Českého statistického úřadu, ve kterých jsem našla potřebná data pro celou republiku, a poté i pro samostatný Jihočeský kraj. Následně jsem vytvořila seznam jmen vyskytujících se v mém dotazníkovém průzkumu a připojila všechny zjištěné informace. Ve všech případech se na předních příčkách objevovala stejná jména, v porovnání Českých Budějovic a Jihočeského kraje zůstalo zachováno i první místo, avšak ve srovnání města s Českou republikou jako celkem, se pořadí proházela. Mohu tedy říci, že oblíbenost jmen není naprosto shodná, což je způsobeno menší či větší oblíbeností jmen v jednotlivých krajích. Oblíbenými jmény v Českých Budějovicích jsou Tereza, Adéla, Eliška a Jan, Michal a Adam.

Zabývají se rodiče jazykovými pravidly pro výběr jména? To byla má další otázka, na níž jsem chtěla znát odpověď. I na ni jsem použila dotazníkové šetření. Zajímala jsem se především o celkovou délku jména s příjmením a jeho libozvučnost. V obou případech se objevily v převážné většině kladné odpovědi. Zatímco libozvučnost jména se dá těžko objektivně posuzovat, jeho délku zhodnotit můžeme. Ze seznamu jmen je patrné, že se touto problematikou většina respondentů zabývala a chybných jmen se tam objevuje minimum. Zároveň jsem nenalezla ani chyby ve stejných posledních a následných prvních hláskách ani rýmované jméno s příjmením apod. Mohu tedy potvrdit třetí hypotézu, v níž se rodiče zabývají jazykovou stránkou jména.

Třetí položená otázka se týkala toho, zda je hlavním důvodem pro výběr jména sympatie. Odpověď na ní jsem získávala pomocí dotazníkového šetření, kde jsem se v několika otázkách ptala respondentů na důvody volby jména jejich potomků. Pro získání konečného závěru jsem porovnávala tři otázky z dotazníku, a to: výběr dle rodinných tradic, náhodný výběr (ovládaný sympatiemi) a jiné důvody. Z tohoto srovnání mi vzešla odpověď na druhou hypotézu. Hlavním důvodem pro výběr jména jsou opravdu sympatie, které tvoří 43 %. Dalších 20 % tvoří motivace rodinné tradice. Zbýlých 37 % respondentů vybírali jméno pro své ratolesti z jiných důvodů např. dle výslovnosti, délky, přátel, oblíbené pohádky, numerologie, významu, původu aj.

Poslední hypotézou se pro mě stala otázka, zda si každý rodič asociuje některé jméno s určitou osobou, produktem nebo jiným podnětem, jenž pozitivně nebo negativně ovlivní volbu jména dítěte. Zabývala jsem se tím v poslední části dotazníku, kde mě zajímala konkrétní jména a jejich asociování. Myslela jsem si, že je úplně každý ovlivněn svým okolím a spojitosti si dokáže najít. Bylo pro mě tedy překvapením, když z odpovědí vyplynulo, že mi poskytlo odpověď pouze 89 lidí, což je něco málo přes polovinu respondentů. Zbývající se vyjádřili tak, že je nic nenapadá nebo si žádné jméno s ničím nespojují. Tuto hypotézu tedy potvrdit nemohu, protože jsou mezi námi tací, kteří si nedávají do spojitosti jména s určitými aspekty z jejich okolí. Nicméně si myslím, že tomu tak úplně není a v závěru to ovlivňuje každého z nás, ač si to ani neuvědomujeme.

Jméno každého z nás je ovlivněno mnoha faktory, ať už jde módní trend, náboženské vyznání nebo rodinnou tradici, ale v konečné fázi záleží pouze na rodičích a jejich motivaci, která rozhodne o tom, jak se budeme jmenovat a nám nezbyvá nic jiného než jejich volbu respektovat.

Seznam literatury

ALTMAN, Robert. *Osud podle jména: o nomenologii a jménech : nomenologické obrazy nejčastějších českých křestních jmen od A do Z : jací jsou, k čemu jsou předurčení a kam míří nositelé různých jmen*. Brno: Centa, 2005. ISBN 80-86785-05-X.

BAUEROVÁ, Anna. *Tisíc jmen v kalendáři*. 1. vyd. Praha: Šulc a spol., 1992, 231 s. ISBN 80-901204-3-1.

KADLECOVÁ, Jitka. *Jméno a numerologie: vliv křestního jména na charakter z pohledu numerologie*. Olomouc: Poznání, 2005, 203 s. ISBN 80-86606-37-6.

KLÍMOVÁ, Květoslava, KNESELOVÁ, Helena (ed.). *Propria v systému mluvnickém a slovotvorném*. Brno: Masarykova univerzita, 1999. Onomastika a škola. ISBN 80-210-2031-8.

KNAPPOVÁ, Miloslava. *Jak se bude vaše dítě jmenovat?: původ, význam, pravopis, výskyt a obliba, kalendář : informace o jménech afrických a asijských*. Vyd. 5., přeprac. a dopl. Praha: Academia, 2010. ISBN 978-80-200-1888-5.

KNAPPOVÁ, Miloslava. *Rodné jméno v jazyce a společnosti*. 1. vyd. Praha: Academia, 1989, 204 s. Studie a práce lingvistické, 24. ISBN 8020001670.

KOPEČNÝ, František. *Průvodce našimi jmény*. 1. vyd. Praha: Academia, 1974, 149 s.

MANDŽUKOVÁ, Jarmila. *Jméno jako osud*. Vyd. 1. Praha: Brána, 2010, 293 s. ISBN 978-80-7243-445-9.

RAMEŠ, Václav. *Po kom se jmenujeme?: encyklopedie křestních jmen*. 3. vyd. Praha: Libri, 2003. ISBN 80-7277-197-3.

ŠITINOVÁ, Markéta. *Řekni, jak se jmenuješ, a já ti povím... Co děti vyprávějí o svém jménu*. Vyd. 1. Praha: Amadea, 1999, 152s.

ŠRÁMEK, Rudolf. *Úvod do obecné onomastiky*. Brno: Masarykova univerzita, 1999. ISBN 80-210-2027-X.

VOJTOVÁ, Petra. *Rodná jména dětí*. České Budějovice, 1990.

Jména pro miminka [online]. 2016[1. 6. 2016]. Dostupné z:
jmena-pro-miminka.cz/hledej.php

Nemocnice České Budějovice [online]. 2016[15. 5.2016]. Dostupné z:
[nemcb.cz/upload/files...-zpravy/2013/TZNemCB-Porodnost 2012.pdf](http://nemcb.cz/upload/files...-zpravy/2013/TZNemCB-Porodnost%202012.pdf)

Nezvyklá česká jména [online]. 2016[1. 6. 2016]. Dostupné z:

ona.idnes.cz/narcis-mercedes-winnitou-na-koho-to-jmeno-padne-fr2-/vztahy-sex.aspx?c=A060518_162145_ona_vztahy_jup

Statistický úřad [online]. 2016[13. 5. 2016]. Dostupné z:
czso.cz/csu/czso/mapy_krestni_jmena_2007

Zákon o matrikách [online]. 2016[8. 3. 2016]. Dostupné z:
zakonyprolidi.cz/cs/2000-301

Seznam příloh

Příloha 1	50
Příloha 2	53
Příloha 3	54

Seznam tabulek

Tabulka 1: Základy pro česká jména	10
Tabulka 2: Nejčtenější křestní jména dětí v ČR za rok 2015	20
Tabulka 3: TOP 7 Nejčastěji volených jmen dle dotazníku	23
Tabulka 4: Jména dívek dle četnosti v letech 1999-2007	25
Tabulka 5: Jména chlapců dle četnosti v letech 1999-2007	26
Tabulka 6: Volba jména dle rodinných příslušníků	28
Tabulka 7: Asociace jmen dle kategorií	37
Tabulka 8: Asociace ze strany rodičů I.	38
Tabulka 9: Asociace ze strany rodičů II.	39
Tabulka 10: Negativní asociace ze strany rodičů	40
Tabulka 11: Pozitivní asociace ze strany rodičů	40
Tabulka 12: Smíšené asociace ze strany rodičů	41

Seznam grafů

Graf 1: Rok narození dítěte	24
Graf 2: Náhodný výběr jména dítěte	27
Graf 3: Volba jména dle rodinné tradice	27
Graf 4: Časový rozestup mezi dnem narození a jinými významnými dny pro dítě	29
Graf 5: Poměr délky jména s příjmením	30
Graf 6: Libozvučnost jména s příjmením	31
Graf 7: Důležitý původ jména	32
Graf 8: Důležitý význam jména	33
Graf 9: Klasická vs. neobvyklá jména	34
Graf 10: Jiný důvod pro výběr jména	35
Graf 11: Asociace jmen	36

Seznam obrázků

Obrázek 1: Četnost křestních jmen dětí v r. 2007 dle krajů	21
--	----

Příloha 1

Dobrý den,

jsem studentkou pedagogické fakulty a tímto bych Vás chtěla požádat o vyplnění krátkého dotazníku, který bude sloužit jako podklad pro napsání mé bakalářské práce *Motivace jména dětí v Českých Budějovicích od roku 1995 do roku 2015*. Veškeré informace jsou určeny pouze pro mou potřebu a nebudou nikde zveřejňovány.

Celé jméno

dítěte:.....

.....

Rok narození dítěte:.....

Vybírali jste jméno Vašeho dítěte:

1. Čistě náhodně?

ANO

NE

2. Podle rodinné tradice? (jméno po rodičích, prarodičích aj.)

ANO

NE

3. Pokud ANO, podle které a proč?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

4. Vymýšleli jste jméno podle numerologických propočtů?

ANO

NE

5. Zohlednili jste časový rozestup mezi dnem narození a jinými významnými dny pro dítě?

ANO

NE

6. Zohlednili jste celkovou délku s příjmením?

ANO

NE

7. Zohlednili jste libozvučnost jména s příjmením?

- ANO
- NE

8. Byl pro Vás původ jména důležitý? (zda se jedná o české, převzaté nebo cizí)

- ANO
- NE

9. Byl pro Vás důležitý význam jména? (Marek=bojovník, Felix=štěstí, Kateřina=čistá)

- ANO
- NE

10. Jste zastáncem běžných klasických jmen nebo se snažíte vybírat neobvyklá jména?

KLASICKÁ

X

NEOBVYKLÁ

11. Byl Váš důvod pro výběr jména dítěte jiný?

- ANO
- NE

12. Pokud ANO, jaký a proč?

.....
.....
.....

13. Hraje u Vás roli při výběru jména asociace s konkrétní osobou, produktem...?

(Stella - margarín na pečení
Stella - herečka Stella Zázvorková
Ester - pornoherečka Ester Ládová)

- ANO
- NE

Uveďte konkrétní příklad asociovaného jména a zařaďte do kategorie.

pozitivní

negativní

neutrální

.....

14. Které jméno si takto vybavíte Vy a ve spojení s kým nebo čím?

.....
.....

.....
.....

Děkuji za Vaši ochotu a čas strávený při vyplňování dotazníku.

Příloha 2

Anna Kaštánková	Alžběta Hofmannová	Vojtěch Berit
Tobiáš Vitásek	Aneta Neubauerová	Martin Smolen
Anastázie Bízková	Adam Hazuka	Filip Ambrož
David Burger	Mafie Zelová	Herbert Felix Adamec
Tereza Zimmelová	Adéla Ertlová	Eliška Muková
Ema Hauptová	Lenka Roudnická	Jan Muk
Veronika Zimmelová	Tamara Mašková	Julie Pakandlová
Ella Bransovská	Zuzana Matějková	Tadeáš Marný
Jana Dubská	Jakub Řepa	Tomáš Karlíček
Petr Billich	Daniel Kotyk	Sabina Tvrzníková
Natálie Zajícová	Vojtěch Janni,	Karla Kolářová
Lukáš Zajíc	Kryštof Janni	Veronika Cibranská
Jan Stolička	Linda	Pavel Horyna
Jan Pěnička	Karolína Povolná	Alena Machalová
Hana Pěničková	Jakub Švejda	Alexandra Podraská
Adéla Bíbová	Šimon Hadrava	Ondřej Smolen
Tereza Felendova	Karolina Trachtova	Lukáš Smolen
Radek Beránek	Daniel Fencel	Michal Píha
Viktorie Maxová	Ema Nedělníková	Jindřich Jirsa
Daniel Propš	Lucie	Rozárie Vavříčková
Victoria Šebestová	Beáta Čadová	Andrea Vejvarová
Aneta Svododova	Nikolas Jíra	Zlata Dušáková
Michal Veselský	Aneta Skořepová	Václav Novotný
Gabriela Jodlová	Ondřej Pouzar	Tereza Tržilová
Daniel Novák	Klaudie Husová	Tereza Vlažná
Natálie Havlová	Beáta Hartmanová	Michal Síbrt
Adam Grohman	Michaela Lopatarová	Andrea Čejková
Leontýna Majerová	Eliska Zdychincová	Nikol Herdová
Jáchym Smolík	Anna Dirrová	Barbora Sýkorová
Kryštof Bízek	Adam Nováček	Mikuláš Metelec
Adéla Božková	Dáša Michlová	Štěpán Tátovský
Michala Smržová	Barbora Hospodářská	Anna Frolíková
Eliška Smržová	Adam Šíma	Andrea Vondrášková
Anita Ryšavá	Adéla Bicanová	Markéta Partlová
Hana Vargová	Miriam Levá	Jana Pavlíčková
Vojtěch	Michal J	Ema Křížová
Lucie Soukupová	Iveta Ciprová	Lukáš Janouš
Matyáš	Sofie Lorencová	Nella Metelcová
Patrik Majer	Tereza Klabouchová	Lenka Kundrátová
David Peme	Matyáš Skála	Kateřina Sejková
Jan Pokorný	Karolína Buchtelová	Matyáš Zeman
Zoe Vymyslická	Zdislava Grünzinger	Petra Houfková
Petr Pelikán	Eliška Sassmannová	Marta Pauroá
Nikola Khaurová	Simon Přibyl	Dominik Knops
Kristýna Slabá	Marek Pígl	Tomáš Kursá
Magdalena Malá	Vilém Vávra	Sebastián Chodura

Příloha 3

<p style="text-align: center;">HERCI/FILMY</p>	<p>Adina Mandlová Dědictví aneb Kurvahošigutntág - role Ireny Adéla Gondíková, Hanychová Jakub Prachař Josefína - německé porno Babička - role Viktorky Saturnin - Milouš Adéle ještě nevečeřela Princezna ze mlejna - role Elišky Ondřej Sokol, pohádka O statečném kováři Slunce, seno, jahody - role Blaženy Létající Čestmír Na samotě u lesa - „Jitko, krávo“ Denis postrach ulice Ester Kočíčková Kouř - role Arnoštka Básníci - role Venduly Sabina Laurinová Mahulena Bočanová Esmeralda Jiřina Bohdalová Zlata Adamovská Milena Dvorská Princezna se zlatou hvězdou na čele - Lada</p>
<p style="text-align: center;">ZPĚVÁCI</p>	<p>Ema Destinnová Michal David Hana Zagorová, Hegerová Daniel Landa Zora Jandová Lucie Vondráčková</p>
<p style="text-align: center;">SPORTOVCI</p>	<p>Jakub Janda Jaromír Jágr Petra Kvitová</p>
<p style="text-align: center;">SPISOVATELÉ</p>	<p>Josef Lada</p>
<p style="text-align: center;">SLAVNÉ HISTORICKÉ OSOBNOSTI</p>	<p>Adolf</p>

	<p>královna Victoria</p> <p>sv. Anežka Česká</p> <p>Jan Hus, Žižka</p> <p>Johanka z Arku</p> <p>Kateřina Veliká</p> <p>Eliška Přemyslovna</p> <p>Karel IV.</p>
PRODUKT/VÝROBEK	<p>automobil LADA</p> <p>cigarety PETRA</p> <p>Stella - margarín na pečení, pivo</p> <p>čokoláda Zora</p> <p>těstoviny Adriana</p> <p>časopis Vlasta</p> <p>Iva - tuk na pečená</p> <p>Lidie - menstruační vložky</p>
DOMÁCÍ MAZLIČCI	Sára, Sofie - pes
SPOJENÍ S ŘÍKADLY	<p>Denis - penis</p> <p>Linda - pinda</p> <p>Adriana není slečna, je to těstovina bezvaječná</p> <p>Mireček - syreček</p> <p>Matěji, proč tě holky nechtějí?</p> <p>Ty jsi ale Matěj!</p> <p>Julča - pulča</p>
(NE)SYMPATIE OSOB	<p>Markéta - spolužačka, alkoholička</p> <p>bývalí partneři</p> <p>neoblíbené děti</p> <p>kolegové z práce</p> <p>příbuzní</p>
JINÉ	<p>Viktorie - fotbalový klub</p> <p>Julie - žížala</p> <p>Lolita - význam slova</p> <p>Oskar - mobilní operátor</p> <p>Zuzana - píseň</p> <p>Linda - píseň</p> <p>Dominik - píseň</p>

zdroj: vlastní zpracování